

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

www.humak.fi

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Sk8 JKL

Katsaus Jyväskylän skeittikulttuuriin vuonna 2017

www.humak.fi

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Katriina Pikkarainen

www.humak.fi

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Yhteisöpedagogi (210op)

05 / 2017

www.humak.fi

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Katriina Pikkarainen	Sivumäärä 46
Työn nimi SK8 JKL – Katsaus Jyväskylän skeittikulttuuriin vuonna 2017	
Ohjaava(t) opettaja(t) Johanna Kuivakangas	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Jyväskylän Kaupungin nuorten palvelut, Tanja Rätty	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyö on tehty Jyväskylän kaupungin nuorten palveluille. Siinä kartoitetaan Jyväskylän skeittiyhteisön tämänhetkistä tilaa sekä skeittikulttuurin arvoja ja asenteita. Työ on toteutettu pääosin haastattelututkimuksellisin menetelmin, lähdeaineiston sekä havainnointitutkimuksen toimiessa reflektiivina ja tukevinä menetelminä haastattelututkimuksen rinnalla.</p> <p>Työssä syvennytään Jyväskylän skeittiyhteisöön ja sen ympärille rakentuvaan kulttuuriin. Työn tavoitteena on selvittää Jyväskylän skeittiyhteisön tämänhetkinen tila ja harrastusmahdollisuudet, sekä skeittiyhteisössä vuonna 2017 vallitsevia arvoja ja asenteita ja sitä, mihin ne pohjautuvat. Työssä tutkitaan myös, mitä skeittaus merkitsee sen harrastajille Jyväskylässä ja kuinka skeittiyhteisössä aktiivisesti toimiminen voi edistää erityisesti nuorten aktiivista kansalaisuutta. Tyttöjen rooli miesvaltaisen harrastuksen parissa sekä sukupuolisensitiiviset kysymykset nousevat myös esille ja pohdittavaksi.</p> <p>Henkilökohtainen tavoitteeni on avata skeittikulttuuria niille, jotka eivät itse siihen koe kuuluvansa, mutta esimerkiksi työskentelevät nuorten parissa, sekä selvittää, voisiko skeittiyhteisön ja nuorten kanssa toimivien välille rakentaa entistä toimivampaa ja laajempaa yhteistyötä molemminpuolista tietoa ja ymmärrystä lisäämällä.</p> <p>Vaikka työllä onkin selkeät tavoitteet, ovat sisältö ja teemat - Jyväskylän skeittiyhteisö ja skeittauksen merkityksellisyys, Jyväskylän kaupunki ja sen skeittipaikat ja skeittaus ja nuorisotyö - nousseet esille pääasiallisen aineiston eli haastatteluiden pohjalta.</p>	
Asiasanat rullalautailu, skeittaus, nuorisotyö, yhteisöllisyys	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Katriina Pikkarainen	Number of Pages 46
Title SK8 JKL – An overview of skate culture in City of Jyväskylä 2017	
Supervisor(s) Johanna Kuivakangas	
Subscriber and/or Mentor City of Jyväskylä's youth services, Tanja Rätty	
Abstract <p>This research was conducted for the City of Jyväskylä's youth services to first, delineate the current situation of the skate community in Jyväskylä; second, to investigate the skate community's culture, values, attitudes, and origins; and, finally, to identify the opportunities related to skateboarding around the city.</p> <p>I decided to carry out the study mainly by interviews as the adopted method of research and general source of data. Additionally, field observation is also a supportive and significant source of material I deemed adequate to use.</p> <p>The study also examines what skateboarding means to its enthusiasts, and how participating actively in a skate community can promote young people's active citizenship. Furthermore, it considers the role of young women in male-dominated activities, as well as addresses relevant gender-sensitive issues.</p> <p>My personal goals are to introduce and promote a skate culture for those who work with young people, and, ultimately, determine whether a skate community and all those involved with it can build a more effective and extensive cooperation through mutually reinforcing knowledge and understanding.</p>	
Keywords skateboarding, youth work, civic activities, community	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	8
2 SKEITTAUS ELI RULLALAUTAILU	9
2.1 Skeittauksen historia	9
2.2 Skeittaus Suomessa ja Jyväskylässä	11
2.3 Lajisanasto	12
3 TUTKIMUSMENETELMÄT	13
3.1 Haastattelututkimus	13
3.2 Havainnointitutkimus	14
3.3 Aineiston analysointi	15
4 JYVÄSKYLÄN SKEITTIYHTEISÖ	15
4.1 Skeittaus harrastuksena ja elämäntapana	15
4.2 Yhteisöllisyys	16
4.3 Suvaitsevaisuus ja yhdenvertaisuus	18
4.4 Monikulttuurisuus ja seksuaalisuus	20
5 NAISTEN JA TYTTÖJEN SKEITTAUSMAHDOLLISUUDET	21
5.1 Suhtautuminen tyttöskeittaajiin	22
5.2 Tyttöjen hallivuorot	23
5.3 Tyttöjen aktiivisuus	24
5.4 Jyväskylän skeittaavat tytöt	25
6 LIIKUNNALLISUUS	26
6.1 Skeittaus liikuntamuotona	26
6.2 Skeittauksen yleistyminen	27
7 JYVÄSKYLÄN SKEITTIPAIKAT	28
7.1 Kaupunkitila	28
7.2 Skeittipuistot ja skeittipaikat	29
7.3 Salmirannan skeittihalli	30
7.4 Kaupungin ja skeittiyhteisön yhteistyö	31
8 NUORISOTYÖLLISET NÄKÖKULMAT	33
8.1 Skeittausyhteisö kasvuympäristönä	33
8.2 Nuorten aktiivisuus ja osallisuus	35
8.3 Skeittaus ja nuorisotyö	38
9 JOHTOPÄÄTÖKSET	39
9.1 Jyväskylän skeittiyhteisön tila vuonna 2017	39
9.2 Tulevaisuuden näkymiä	41
10 TUTKIMUSMATKA TUTKIJUUTEEN	42
LÄHTEET	45

1 JOHDANTO

Kipinä opinnäytetyöni aiheesta lähti kytemään jo ensimmäisenä opiskeluvuotena Humanistisessa ammattikorkeakoulussa, kun kiinnostukseni katukulttuureita kohtaan vei minut mukaan yhdistystoimintaan. Yhdistyksen kautta pääsin työskentelemään aktiivisesti muiden katukulttuureista kiinnostuneiden kanssa ruohonjuuritasolla ja kehittämään Jyväskylän kulttuurielämää sekä nuorten harrastusmahdollisuuksia katukulttuureiden parissa. Ensimmäinen ajatukseni oli tutkia opinnäytetyössäni katukulttuureita, mutta huomasin pian, että aihetta on rajattava. Aiheeksi valikoitui skeittaajat, sillä kulttuurissa on paljon minua kiinnostavia piirteitä ja katukulttuureista se oli minulle vierain.

Näen erityisesti skeittikulttuurissa vallitsevan yhteisöllisyyden ja toisia kannustavan ilmapiirin ainutlaatuisena, nuorten kasvua tukevana toimintana. Painoarvoa valintaan toivat myös henkilökohtaiset kokemukset. Skeittaus on vauhdikkaana lajina kiehtonut minua aina pikkutyöstä saakka, mutta olen kokenut skeittauksen aloittamisen ja yhteisön jäseneksi pääsemisen haastavaksi niin nuorena kotipaikkakunnallani Kuhmossa kuin myöhemmin Jyväskylässä. Kokemusteni vuoksi halusin olla mukana järjestämässä G-Voima -tapahtumaa Jyväskylässä syksyllä 2014. Tapahtuman tavoitteena oli sekä laskea tyttöjen kynnystä kokeilla skeit-tausta että tuoda eri katukulttuureiden harrastajia yhteen. Tapahtuma herätti keskustelua ja mielipiteitä molempiin teemoihin liittyen, erityisesti tyttöjen korostaminen ja sukupuolisensitiivisyys sekä muiden lajien kuten longboardingin ja tanssin tuominen skeittihallille jakoi mielipiteitä voimakkaasti. Samansuuntaisia havain-toja oli tehnyt myös Jyväskylän nuorisopalvelut, ja opinnäytetyön tavoitteeksi muodostuikin selvittää millaisia arvoja ja asenteita Jyväskylän skeittikulttuurissa on vuonna 2017 ja mihin arvot ja mielipiteet pohjautuvat. Tarvetta ilmeni myös yleiselle kartoitukselle Jyväskylän skeittiyhteisön ja skeittipaikkojen tilasta. Tavoitteeni on, että opinnäytetyöni avaa skeittikulttuuria niille, jotka toimivat työkeseen erilaisten nuorisokulttuureiden parissa, ja auttaa rakentamaan entistä toimivampaa yhteistyötä skeittaajien ja esimerkiksi kaupungin nuorisopalveluiden välille.

2 SKEITTAUS ELI RULLALAUTAILU

Suomen Rullalautaliiton mukaan skeittauksen perusidea on tehdä laudalla erilaisia temppuja. (Rullalautaliitto, 2008) Tarkempi määrittely nähdään haastavaksi, sillä skeitata voi monella eri tavalla ja monissa eri ympäristöissä. Tästä syntyy kuitenkin yksi skeittauksen tärkeimmistä arvioista, *vapaus* toteuttaa itseään ilman sääntöjä. Vaikka skeittausta halutaan perinteisesti lokeroida mahdollisimman vähän, voidaan skeittausta jakaa muutamiiin eri alalajeihin kuten *kaariskeittaukseen* (esimerkiksi poolit, alun perin tyhjennetyt uima-altaat) ja *street skeittaukseen* (kaupungissa ja kaduilla olevat elementit kuten rappuset tai kaiteet). Nykyään lähes joka kaupungista löytyy erilaisia skeittiparkkeja ja halleja, joihin on rakennettu erilaisia kaaria sekä skeitattavia elementtejä. Skeittaus tapahtuu rullalaudalla, joka on yleensä noin 80cm pitkä ja 20cm leveä, siinä on neljä uretaanirengasta sekä metalliset trukit. Laudan malli voi vaihdella suorasta ja pyöreäkärkisestä hie-man kalaa muistuttavaan, edestä leveämpään ja takaa kapeampaan pyrstömäiseen malliin. Neljällä renkaalla rullaamisen voisi kuvitella olevan kevyttä, mutta itse asiassa skeittaus on fyysisesti raskas laji. Myös henkistä kanttia vaaditaan, sillä temput vaativat usein satoja toistoja onnistuakseen ja kaatuminen on osa lajia. Tässä piilee kuitenkin yksi skeittauksen koukuttavimmista piirteistä, onnistumisen kokemukset ruokkivat jatkamaan temppujen harjoittelua. Skeittaus voi vaikuttaa vaaralliselta lajilta, mutta onnettomuuksia ei skeittauksessa satu sen enempää kuin muissakaan lajeissa. (Rullalautaliitto, 2008).

2.1 Skeittauksen historia

Jotta ymmärtäisimme lajia ja kulttuuria sen ympärillä tänä päivänä, meidän on aivan ensimmäiseksi sukeltettava sen historiaan. Skeittaus on syntynyt USA:ssa, Kaliforniassa, surffaajien kaivatessa vauhdin tuntua myös silloin, kun tuuli ei ollut tarpeeksi kova synnyttämään merelle aaltoja (Rullalautaliitto 2008). Jo 50- ja 60-

luvulla keksittiin laittaa saviset renkaat puiseen lautaan, mutta varsinainen lajin kehittyminen lähti kuitenkin liikkeelle vasta uretaanirenkaiden myötä 70-luvulla. Aluksi skeittaus oli pitkälti kaduilla rullailua (*freestyle*) ja mäkien laskemista (*downhill*), kunnes skeittaajat alkoivat hyödyntää tyhjillään olevia pyöreämuotoisia uima-altaita ja skeitata niitä. Alan Gelfand keksi vuonna 1978, kuinka laudalla voi hypätä ylöspäin painamalla jalalla voimakkaasti laudan takaosaan, tämä hyppy sai nimekseen Gelfanin lempinimen Ollie. Ollie mullisti skeittauksen täysin, ja skeittauksesta tuli sen myötä entistä teknisempää (Skateboarding Magazine, 2013). Skeittauksen suosio on vaihdellut vuosikymmenten aikana suuresti. Yksi skeittauksen leviämistä lisännyt tekijä oli 80-luvulla keksitty VHS-videojärjestelmä. Järjestelmää hyödynsi ensimmäisten joukossa legendaarinen Stacey Peralta ja George Powellin Bones Brigade -tiimi kuvaamalla skeittausta videolle. Ensimmäiset skeittileffat syntyivät ja levisivät ympäri maailmaa. Leffat ovat yhä tänä päivänä erittäin suuri osa skeittikulttuuria, ja sosiaalisen median myötä niiden merkitys on kasvanut entisestään. (Skateboarding Magazine, 2013)

Skeittauskulttuuriin on aina liittynyt tietynlainen kapinahenki ja oman tien kulkeminen. Samanlaisia piirteitä löytyy myös muista samoihin aikoihin kehittyneistä katukulttuureista kuten punk- ja hip hop -kulttuureista. Vaikka skeittauksen suosio on ollut ajoittain melko suurta, skeittaajat ovat olleet aina vähemmistö muiden perinteisempien lajien rinnalla. Skeittausta ei ole arvostettu samalla tavalla kuin muita liikunnallisia lajeja. Skeittausta pidettiin suuren yleisön keskuudessa pitkään häiritsevänä ja kaupunkiympäristöä rikkovana toimintana, joka osaltaan vaikutti skeittaajien arvoihin ja asenteisiin ja vaikuttaa yhä tänä päivänäkin. Jos jokin ilmiö on alkanut tulla suosituksi suuren massan keskuudessa, skeittaajat ovat halunneet tehdä toisin ja kulkea omaa polkuaan. Tänä päivänä skeittaus on yksi nopeimmin kasvavista lajeista ja esillä myös mediassa lisääntyvässä määrin. Esimerkiksi muotiala seuraa skeittaajien pukeutumista, ja yhden skeittilehdistä arvostetuimman, kalifornialaisen Thrasherin huppareita voi huomata usein julkkisten ja pop-tähtien päältä. Tämä on lajin harrastajien kannalta haastava tilanne. Toisaalta suuren yleisön suosion myötä kaupungit suhtautuvat lajiin suopeammin ja uusia skeittipaikkoja rakennetaan entistä enemmän, toisaalta omaleimaisuus ja oman tien kulkeminen muuttuuvat entistä hankalammaksi. Tänä päivänä eletäänkin muutoksen aikoja, ja esimerkiksi skeittauksen hyväksyminen yhdeksi

olympialajeista herättää paljon keskustelua skeittiyhteisöissä. (Hangup Magazine, 2016)

2.2 Skeittaus Suomessa ja Jyväskylässä

Suomesta skeittareita on löytynyt melkein yhtä pitkään kuin muualtakin maailmasta. Skeittaus kasvatti suosiotaan 1980-luvun loppupuolella, mutta hävisi katukuvasta muutamaksi vuodeksi 1990-luvulla, pääosin Suomen pitkien talvien ja skeittihallien puuttumisen myötä. Suhtautuminen lajiin oli yleisesti varsin negatiivista. Skeittareita pidettiin häiriköinä ja vetelehtijöinä, eikä tuolloin ollut skeit-tausta varten rakennettuja parkkeja tai halleja. Skeittaus tuli kuitenkin jäädäkseen. Osa jatkoi skeittaamista sitkeästi tilojen puutteesta huolimatta ja aikuistut-tuaan ryhtyi edistämään lajia ja skeittausmahdollisuuksia Suomessa. Pikkuhiljaa kaupunkeihin perustettiin yhdistyksiä ja vaadittiin kaupungeja rakentamaan skeit-taukseen sopivia tiloja. Joissakin kaupungeissa skeittarit otettiin vastaan suo-peammin, kun taas osassa kaupungeista esimerkiksi hallin saaminen on ollut val-tavan työn ja uurastuksen takana. 2000-luvulla lajin suosio on noussut valtavasti ja skeittipaikat ovat mukana monen kaupungin kaupunkisuunnittelussa. (Suomen rullalautaliitto 2008)

Myös Jyväskylässä on skeitattu aina 80-luvulta lähtien ja kehitys on ollut pitkälti samanlaista kuin muuallakin Suomessa. Jyväskylän rullalautayhdistys ry on pe-rustettu vuonna 2003, ja tavoitteekseen yhdistys on kirjannut sisähallin rakenta-misen Jyväskylään. Tila saatiin Jyväskylän kaupungilta Salmirantaan, ja sen ava-jaisia vietettiin 16.10.2004 (Jyväskylän Rullalautailijat, 2004). Halli sijaitsee edel-leen Salmirannassa, ja yhdistys vastaa itse hyvin pitkälle sen toiminnasta. Tänä päivänä Jyväskylästä löytyy hallin lisäksi jo monta skeittiparkkia sekä keskus-tassa sijaitseva, skeittareiden aikanaan valtaama Sepän aukio. Tänä päivänä skeit-tausta ei nähdä enää aivan niin negatiivisessa valossa kuin aikaisemmin, vaan moni aikuinenkin on huomannut skeittauksen hyvät puolet kuten yhteisölli-syyden ja liikunnallisuuden. Siitä huolimatta skeittaus nousee välillä edelleen esiin myös negatiivisessa valossa. Silmäni pisti hiljattain esimerkiksi eräs leh-tiartikkeli, joka kertoi 19-vuotiaasta nuoresta miehestä. Artikkelin mies ei halunnut

töihin tai opiskelemaan, mutta tykkäsi ”skeittailla silloin tällöin”. Artikkelin oli otsikoitu varsin negatiivisesti ja kuvitettu suurella kuvalla skeittaajasta. Näistä syntävä mielikuva vastasi hyvin pitkälle vanhanaikasta ja virheellistä näkemystä skeittauksesta ja skeittareista. Vaikka suureen harrastajajoukkoon mahtuukin monenlaisia tarinoita, on suurin osa skeittaajista aivan tavallisia lapsia, nuoria ja aikuisia. He opiskelevat tai käyvät töissä ja toimivat varsin aktiivisesti yhteiskunnassa sekä oman lajin ja harrastusmahdollisuuksien kehittämisen parissa.

2.3 Lajisanasto

Tulen opinnäytetyössäni käyttämään skeittauksessa yleisesti käytettyjä lajiin kuuluvia sanoja, jotka avaavat tässä kappaleessa. Monet sanat ovat johdannaisia englannista, mutta niille ei ole löytynyt tarpeeksi kuvaavaa suomenkielistä vastinetta, jonka vuoksi englannin kielen sanoista on muotoutunut suomalaisten suuhun sopivia johdannaissanoja.

skede = rullalauta

dekki = lauta

trukit = metalliset osat, jotka kiinnitetään lautaan, renkaat kiinnitetään trukkeihin.

Trukit mahdollistavat laudalla kääntymisen painopistettä siirtämällä

flätti = alusta, jolla skeitataan

spotti = paikka, jossa voi skeitata tai rakenne, jota voi skeitata

pool, ”puuli tai pooli” = korkeareunainen uima-allasmainen tila, usein betonia

parkki/skeittipuisto = skeittausta varten rakennettu ulkotila

ollie = temppu, jolla lauta saadaan ilmaan

ländätä = laskeutua laudan päälle tempun jälkeen

(mini)ramppi = kahdesta vastakkaisesta puolikaaresta muodostuva kouru

dropata = pudottautua rampin kaarelta alas

lonkkari/longboarding = tulee sanoista long board ja tarkoittaa pidempää lautaa, jolla

siirrytään paikasta toiseen, tehdään temppuja tai slaidataan eli liuutaan poikittain. Lisäksi lonkkarilla lasketaan mutkaisia mäkiä. Jalostunut down hill skeittauksesta omaksi lajikseen.

sessarit = kokoonnutaan yhdessä skeittaamaan

fiilistellä = positiivisessa mielessä samaistua toisten tekemiseen ja kokemuksiin

stoke = innostus

tiimi = monella skeittimerkillä on oma tiimi, tiimin kanssa kuvataan videoita ja tehdään leffoja, jotka samalla markkinoivat merkkiä. Tiimi voi olla myös kaveriporukka

pro/skeittauksen ammattilainen = ammattiskeittaajat kuuluvat lähes aina johonkin tiimiin ja saavat palkkaa tiimissä ja sen elokuvissa skeittaamisesta.

skeittileffa = ammattilaisten tai harrastajien skeittausta esittelevä elokuva

partti = osuus skeittileffasta (yleensä yksittäisen skeittaajan)

3 TUTKIMUSMENETELMÄT

3.1 Haastattelututkimus

Halusin tehdä opinnäytetyöni aineiston pohjalta ja antaa haastatteluiden ja sieltä nousevien asioiden osaltaan määrittää sen sisältöä sen sijaan, että olisin lähtenyt tutkimaan skeittausta esimerkiksi jonkin nuorisokulttuurisen ilmiön kautta. Koska opinnäytetyössäni pyrin selvittämään erilaisia mielipiteitä, käsityksiä, arvoja ja kokemuksia, koin parhaimmaksi tutkimusmenetelmäksi haastattelututkimuksen. Halusin luoda keskustelua opinnäytetyöni teemoista, ja haastattelumenetelmäksi muotoutui siten *strukturoidu teemahaastattelu*, joka toteutettiin pääosin 2-3 hengen ryhmissä. Kolme haastatteluista toteutui aikataulusyistä yksilöhaastatteluna. Vaikka valitsin strukturoidun haastattelun ja suunnittelin haastattelun kysymykset ja kulun etukäteen, halusin jättää tilaa kysymyksistä syntyvälle keskustelulle ja pohdinnalle. Niinpä itse haastattelutilanteessa koin parhaaksi löyhentää strukturoitua linjaani ja antaa keskustelun virrata paikoin luonnollisesti. Tämä oli hyvä, sillä pääsimme hyvin syvällisiinkin pohdintoihin, joiden myötä syntyi uusia näkökulmia tutkittaviin asioihin niin minulle kuin haastateltavillekin. Haastattelukysymykset jakautuivat kolmen eri teeman ympärille: *Jyväskylän skeittiyhteisö ja skeittauksen merkityksellisyys, Jyväskylän kaupunki ja sen skeittipaikat ja skeittaus ja nuorisotyö*. Haastattelut kestivät keskimäärin tunnin, ja äänitin jokaisen

haastattelun myöhempää litterointia ja analyysiä varten. Haastateltavia oli yhteensä kahdeksan, iältään 17-41 vuotta. Halusin haastatella mahdollisimman laajalla ikäskaalalla havainnoidakseni, onko iällä vaikutusta esimerkiksi asenteisiin ja arvomaailmaan. (Ruusuvuori & Tiittula 2005)

Haastateltavat:

H1: Mies 25 vuotta, Jyväskylä

H2: Mies 17 vuotta, Muurame/Jyväskylä

H3: Mies 35 vuotta, Jyväskylä

H4: Nainen, 25 vuotta, Jyväskylä

H5: Mies 41 vuotta, Jyväskylä

H6: Mies 29 vuotta, Jyväskylä

H7: Nainen, ikä ei tiedossa, Jyväskylä

3.2 Havainnointitutkimus

Haastattelututkimuksen lisäksi halusin täydentää opinnäytetyötäni havainnointitutkimuksella. Havainnoin harrastajien välistä vuorovaikutusta ja puhetta sekä millaisia kirjoittamattomia sääntöjä skeittauksen parissa vallitsee. Koin tärkeäksi tehdä havainnointitutkimusta osallistumalla itse toimintaan, sillä totesin, että muistikirjan kanssa nurkassa istuminen olisi varmasti herättänyt ihmettelyä ja vaikuttanut skeittaajien käyttäytymiseen. Toisaalta näin sain myös omakohtaisia kokemuksia siitä, kuinka minuun naispuolisena aloittelijana suhtaudutaan. Päädyin tähän siksi, että skeittaus lajina kiinnostaa aidosti myös minua itseäni, ja halusin selvittää, muuttuvatko omat käsitykseni sekä ajatusmaailmani lajia kohtaan opinnäytetyön tekemisen aikana. Pohdin pitkään, onko tämä tutkijuuden kannalta liian haastavaa, mutta tulin siihen tulokseen, että pystyn kyllä tarkastelemaan asioita eri kulmista ja pitämään omat kokemukseni ja näkökulmani erillisinä haastatteluiden tutkimustuloksiin nähden.

3.3 Aineiston analysointi

Koska haastatteluissa oli toisaalta selkeät teemat, mutta tilaa myös syvemmälle pohdinnalle, päädyin analysoimaan aineistoa sekä sisältöä luokittelemalla että sisältöä tulkitsemalla. Käytännössä tämä sujui luontevimmin luokittelemalla ensin syntynyt aineisto teemoittain ja tulkitsemalla sen jälkeen aineistoa teemakohtaisesti *hermeneuttisin metodein*. Hermeneuttisissa metodeissa pyritään vuoropuheluun, jossa tutkija pyrkii ymmärtämään ja tulkitsemaan kohdetta sekä korjaamaan omia merkitysehdotuksiaan. (Ruusuvuori ym. 2005). Tämä sopi omaan aineistooni ja opinnäytetyön tavoitteisiin hyvin. Litteroin haastattelut, jonka jälkeen koostin merkittävimmistä asioista ajatuskartat teemoittain. Tämän jälkeen kirjoitin omaan tiedostoonsa erityisen hyvin teemaa kuvaavia lainauksia haastateltavilta. Lähdin siis koostamaan opinnäytetyötä vahvasti haastattelujen aineiston pohjalta. Haastattelujen ja aineiston analysoinnin kautta tärkeimmät teemat alkoivatkin hahmottua nopeasti. Skeittauksen ja sen ympärille rakentuvan yhteisön merkityksellisyys harrastajille nousi haastatteluissa esille vahvasti. Lisäksi keskustelua herätti sukupuolisensitiivisyys ja tyttöjen skeittausmahdollisuudet sekä Jyväskylän paikoin puutteelliset skeittaukseen tarkoitetut tilat ja parkit. Aineiston analysointi oli selkeästi opinnäytetyöprosessissani eniten aikaa vienyt vaihe. Vaikka esille nousevat teemat olivatkin melko selkeitä eikä haastatteluiden välillä ollut juurikaan eroavaisuuksia, vaati tiedon prosessoiminen ja saattaminen helposti ymmärrettävään ja rakenteeltaan selkeään muotoon paljon työtä. Tämä oli itselleni yksi merkittävimmistä opeista opinnäytetyön tekemisen aikana, onhan kyseessä ensimmäinen tutkimukseni.

4 JYVÄSKYLÄN SKEITTIYHTEISÖ

4.1 Skeittaus harrastuksena ja elämäntapana

Skeittauksen merkityksellisyyttä ja tärkeyttä sen harrastajalle on ulkopuolisen vaikea ymmärtää. Moni skeittari ei esimerkiksi pidä lainkaan sanasta ”harrastus”, sillä skeittaus on läsnä elämässä niin monella tavalla, että sitä ei voi pitää yksin

harrastuksena. Yhteisön sisälle mahtuu paljon erilaisia skeittaajia, mutta suurimmalle osalle se on kuitenkin luokiteltavissa elämäntavaksi. (Harinen, Liikanen, Rannikko, Torvinen 2015, 11-14) Kaikki haastateltavistani kertoivat skeittavansa talvella useita kertoja viikossa, kesäisin lähes päivittäin. Myös jokapäiväinen arki pyörii tavalla tai toisella skeittauksen ympärillä. Skeittikavereiden kanssa vietetään aikaa usein skeittauksen ulkopuolellakin, ja kadulla kävellessä katse hakeutuu automaattisesti hyvälle skeittispoteille, vaikkei lauta sillä hetkellä mukana olisikaan. Sosiaalinen mediakin on suuri osa nykypäivän skeittausta. Uudet skeittileffat, partit ja kuvat on tarkistettava Instagramista tai skeitti-medioiden sivuilta ensimmäiseksi aamulla ja viimeiseksi illalla. Puhelimen kautta kuvia ja videoita selataan välillä myös työpaikalla tai koulussa sekä esimerkiksi erään yhteisöpedagogiopiskelijan opinnäytetyöhaastattelun aikana. Yhteisöllisyys on mukana myös sosiaalisessa mediassa, kuvia ja videoita fiilistellään sosiaalisen median kanavissa tai yhdessä joko kasvotusten tai esimerkiksi oman skeittiporukan WhatsApp -ketjussa. Videoita kuvataan myös itse ympäri vuoden, jonka jälkeen ne editoidaan ja jaetaan kavereille sekä muulle skeittiyhteisölle. Skeittaukseen liittyy siis paljon muutakin kuin itse toiminta ja laudan päällä oleminen. Skeittiyhteisö on monelle se paikka, missä saa olla täysin oma itsensä ja toteuttaa itseään omalla tavallaan. Harinen kuvailee Liikutukseen asti -tutkimuksessaan itsensä toteuttamista eräänlaisena taiteellisuuden ja liikunnallisuuden tuomana vapautena.

”Mä varmaan niiku, mä sanon että se, että sä täysin niikun oot skeitin päällä sä itse, sä et oo kukaan muu, sä oot tismalleen aina sinä ite. Kukaan ei voi olla sinä, etkä sinä voi olla kukaan muu skeitatessa...Skeittaus on omalla tavallaan terapiamuoto, pystyt sulkee ne pahat fiilikset ja huonot jutut pois elämästä. Siinä on niin monta asiaa, se ei ole pelkästään harrastus vaan sitä tekee monista syistä. Ehdottomasti paras juttu on se, et on frendien kans tekemässä, yksin harvoin skeittaa kukaan sillee et nauttii siitä ihan täysiä. Se että niiku mitä vaan sä skeitillä teet, kun sä teet sen frendien kanssa, se on se best of -juttu.” H1

4.2 Yhteisöllisyys

Yhteisöllisyys on yksi niistä asioista, mikä minua tutkijana kiehtoo skeittauksessa. Aina huomattessani skeittiporukan kadulla, ihmettelen sieltä kumpuavaa hyvää fiilistä ja toisten kannustamista. Kun joku onnistuu, muut hurraavat ja ”heittävät nyrkit” vuoron perään onnistumisen merkiksi (isketään toverillisesti nyrkit vastakkain). Kun hyvä yritys epäonnistuu, elää koko porukka mukana harmituksessa ja kannustaa yrittämään uudelleen. Yhteisöllisyys vaikuttaisi kumpuavan siitä, että on jotakin, mitä jakaa ystävien kanssa. Yhden haastateltavani vastaus kiteyttää mielestäni erinomaisesti sen, mistä skeittaamisessa ja sen yhteisöllisyydessä on kyse;

”Se on just varmaan se et sä niiku niin hyvin näät sen tyyppin, et niiku se oikeesti yrittää jotain hommaa niin toisissaan ja halua saada sen jonku homman tehtyä. Ja sitte se fiilis, jokainen skeittaaja tietää sen fiiliksen itekin, et ku oikeesti yrittää sitä (tempputa) ja kun sä vihdoin sen saat, miten siistiltä se tuntuu. Siinä varmaan tulee vaan niin semmonen empatia, myötäeläminen, et mä luulen et se on siitä. Ja sitten ehkä varmaan just se fiiliksen luominen, se toisen kannustaminen jotenkin luo sitä koko skeittisessioitten yhteisöllistä fiilistä. Sitä eletään yhdessä, se on sellainen yhteinen kokemus se homma. Se on niikun et hei, me ollaan koettu yhdessä jotain sellasta mystistä, mitä muut ei tiiä. Se tunne, se on se homma.” H3

Myötäeläminen välittyy kulttuurista hyvin monella tasolla. Edellisessä kappaleessa käsitelin sosiaalista mediaa sekä skeittileffoja, partteja ja kuvia osana skeittauskulttuuria. Samasta myötäelämisestä ja eläytymisestä on kyse myös niiden katselemisessa. Eikä fokus ole pelkästään itse skeittaamisen ja tempputen fiilistelyssä, vaan myös videoiden välittämässä skeittisessareiden tunnelmassa. Omalla skeittiporukalla fiilistellään siis myös muiden hyvää tunnelmaa ja yhteisöllistä meininkiä. H2 mainitsee myös enemmän teknisyyteen ja tempputeihin keskittyvät skeittaajat, jotka treenaavat mielellään yksin ja keskittyvät myös videoita katsellessa enemmän teknisesti onnistuneisiin ja viimeisen päälle viilattuihin tempputeihin. Heitä vaikuttaisi kuitenkin olevan huomattava vähemmistö skeittaajien joukossa.

Päihteiden käyttö nähdään monesti skeittauksen ja katukulttuuriyhteisöjen huonona puolena, ja kiistatta päihteet osaltaan kuuluvat myös skeittikulttuuriin. Toisaalta skeittaus on laji, missä tempot vaativat sellaista kehon ja mielen hallintaa, etteivät ne onnistu päihteiden vaikutuksen alaisena. Kavereiden kesken saateen kyllä ottaa muutama olut alaikäisenäkin, mutta skeitatessa harvemmin juodaan humalaan saakka. (Harinen ym. 2015 11-14) Haastattelemani 17-vuotias Jyväskylän kupeesta Muuramesta kotoisin oleva skeittaaja kertoo, että ilman skeittausta päihteiden käyttö olisi todennäköisesti ollut suurempi osa arkea jo hyvin nuorena.

”Siellä missä mä kasvoin, siellä Muuramessa, jos mulla ei ois ollu skedeystä, mä olisin joko ollu kotona tietokoneella tai Jyväskylän keskustassa jossain Kirkkopuistossa 12 vuotiaana. Karannu himasta ja kokeilemassa jotain pilvee. Mutta koska oli skeittaus, mä menin aamulla parkille ja tulin illalla sieltä pois.” H2

4.3 Suvaitsevaisuus ja yhdenvertaisuus

Mutta miksi skeittaajat ja skeittiyhteisö sitten näyttäytyy hyvästä yhteishengestä huolimatta vaikeasti lähestyttävänä? Skeittaajat pitävät itseään hyvin avoimina erilaisuutta kohtaan, mutta yleisessä keskustelussa on havaittavissa kriittistä suhtautumista erityisesti sellaisia lajeja kohtaan, jotka käyttävät joko samaa tai hyvin saman tyyppistä kaupunkitilaa. Esimerkiksi viime vuosina nuorten keskuudessa hurjasti yleistynyttä skuuttausta ei tunnuta juuri arvostettavan skeittiyhteisössä Jyväskylässä tai muualla Suomessa. Kinaa vaikuttaisi syntyvän oikeudesta kaupunkitilan käyttöön, tietynlaisesta aitoudesta ja siitä, että omaa lajia pidetään parempana muihin verrattuna (Harinen ym. 2015 12-13). Haastatteluissa selvisi, että yksi suuri syy kriittiseen suhtautumiseen ja esimerkiksi skuuttajien sulkemiseen pois skeittipaikoilta on tilan puute. Skeittaajia on Jyväskylässä jo niin paljon, että esimerkiksi Salmirannan skeittihalli on yleisillä vuoroilla aivan täysi. Niin täysi, että skeittaaminenkin on välillä haastavaa. Ulkopuolisen silmiin skuuttaus näyttää hyvin samanlaiselta toiminnalta kuin skeittauskin, mutta ne ovat kuitenkin selkeästi eri lajeja. Niin sanotut ”ajolinjat” eli vauhdinotto ja tempulinjat poikkeavat toisistaan. Tämä voi aiheuttaa todellisia vaaratilanteita ruuhkaisella

hallilla tai parkilla. Eri lajien harrastajat eivät aina osaa tulkita toisen lajin liikkeitä ja aikeita. Mikäli Jyväskylässä olisi iso (betoni)parkki tai halli, on skeittiyhteisökin haastattelujen perusteella avoin muille lajeille, kunhan tilaa on tarpeeksi kaikille. Jyväskylän nykyiset skeittipaikat ovat hyvin pitkälle skeittiyhteisön suurella työllä aikaansaamia. Myös vapaaehtoisuuteen perustuva hallin valvominen ja käytännön toiminta on kokonaan Jyväskylän rullalautailijoiden vastuulla. Kriittisyydessä on tulkintani mukaan kyse myös oman työn tulosten ja kulttuurin varjelemisesta. Mikäli esimerkiksi skeittihallin valvonta ja kunnossapito olisi täysin kaupungin vastuulla, ei skeittaajilla olisi mitään sitä vastaan, että hallia käyttäisivät omalla vuorollaan myös muut kuin skeittaajat.

Skeittiyhteisön sisällä vaikuttaisi Jyväskylässä vallitsevan melko suvaitsevainen ja erilaisuutta arvostava ilmapiiri. Skeittaajille ei ole väliä, oletko skeittauksen lisäksi vaikkapa punkkari tai räppäri, skeittaus on itsessään tarpeeksi iso yhteinen ja yhteisöllisyyden tunnetta luova tekijä. Keskustelimme haastatteluissa paljon skeittikulttuurin kirjoittamattomista säännöistä, tietynlaisesta etiketistä ja ”klaanijattelusta”. Kirjoittamattomista säännöistä saattaa tunnistaa aloittelijan esimerkiksi tavasta pidellä ja kantaa lautaa sen trukista (Skeittauksesta, 2016). Pohdittaessa aloittelijoiden kynnystä lajin aloittamiseen, voi kirjoittamattomilla säännöillä olla oma kynnystä nostava osansa. Aloittelija saattaa pelätä toimivansa väärin ja joutuvansa sen vuoksi naurunalaiseksi. Muiden skeittareiden reaktio Jyväskylässä on kuitenkin *H4* mukaan yleensä se, että aloittelijalle annetaan parkilla enemmän tilaa treenata. Säännöt oppii ajan kanssa aktiivisen harrastamisen myötä. Vaikuttaisi myös siltä, että sääntöjen rikkominen on sallittua, jos poikkeat niistä tietoisesti ja hyvällä itsevarmuudella. Skeittarit tuntuvatkin arvostavan erityisesti sitä, että olet oma itsesi ja teet omaa juttuasi. Vaikka yhteisön sisällä on paljon pienempiä skeittiporukoita, kuvaillaan Jyväskylän skeittiyhteisöä yhdeksi suureksi perheeksi. Hallilla tai parkilla kaikki moikkaavat ja ovat kavereita porukasta tai skeittaustyylistä riippumatta. Pientä ”kyräilyä” ja ihmettelyä saattaa ilmaantua *H3* mukaan silloin, kun parkille saapuu porukka vaikkapa lähikunnista tai toisesta kaupungista. Varautunut tunnelma särkyä kuitenkin heti, kun joku avaa suunsa ja fiilistelee esimerkiksi toisen tekemää temppeä tai käy esittäytymässä. Keskustelimme *H4* aikana siitä, missä määrin esteet ja kynnykset harrastuksen aloittamiseen ja skeittiyhteisön lähestymiseen ovatkin jokaisen omassa

mielessä. Pitkään skeitanneillekin tulee välillä hetkiä, kun uuden tempun tekeminen muiden edessä tuntuu vaikealta. Päässä pyörii liikaa, mitä muut ajattelevat, jos temppu epäonnistuu, vaikka kyse on enemmän siitä, millaisia tavoitteita tai vaatimuksia itse itsellesi asetat. Oman mielen asettamille esteille ei siis pitäisi antaa valtaa, sillä lähes poikkeuksetta suhtautuminen niin uusiin tyyppeihin kuin temppeihin on positiivista.

”Jos tyyppi on kiinnostunu siitä jutusta, niin ei millään muulla oikeastaan ole enää sen jälkeen väliä”

4.4 Monikulttuurisuus ja seksuaalisuus

Suhtautuminen monikulttuurisuuteen, maahanmuuttoon ja seksuaalisuuteen vaikuttaisi jakavan jonkin verran mielipiteitä. Vaakakuppi ainakin haastateltavien keskuudessa tuntuisi kuitenkin kallistuvan vahvasti suvaitsevaisuuden ja yhdenmukaisuuden korostamisen puolelle. Jyväskylässä maahanmuuttajia ja turvapaikanhakijoita ei ole vielä juuri näkynyt skeittaamassa, mutta yksi turvapaikanhakija oli käynyt Salmirannan hallilla samaan aikaan haastateltavani kanssa

”Suhtautuminen oli positiivinen ja kukaan ei kattonu mitenkään pahasti. jengi morotti ystävällisesti, ja jos se ländäs jotain, ni heitettii nyrkkiä. Kaikki otti se mukaan.” H2

Haastateltava toivoi, että skeittiyhteisö näyttäisi positiivista esimerkkiä suvaitsevaisuudesta muulle Suomelle

”Me tarvittais enemmän ei-suomalaistaustaisia skeittareita, se jeesaa niiden sopeutumisessa mikä on mulle tärkeä juttu. Se vois olla vaikka semmonen ensiaskel, et suomalaiset skeittarit ja maahanmuuttajat olis lähtökohdastaan frendejä. Jaetaan sama asia eli skeittaus. Oltais yhtä isoa perhettä.” H2

Kuinka miesvaltaisessa lajissa sitten suhtaudutaan seksuaalisuuden moninaisuuteen? Esimerkiksi jääkiekossa tai jalkapallossa homous on pitkään ollut iso tabu, eivätkä monet homoseksuaalit uskalla vieläkään kertoa seksuaalisuudestaan julkisesti pelätessään muun joukkueen ja suuren yleisön suhtautumista ja

pahimmillaan jopa potkuja joukkueesta. Noin vuosi sitten USA:n arvostetuimpiin skeittaajiin kuuluva pro Brian Anderson kertoi olevansa homoseksuaali. Vice - median miehestä tekemä video ja aiheen tiimoilta tehdyt julkaisut sosiaalisessa mediassa keräsivät valtavan määrän positiivista palautetta ja tukea skeittiyhteisöltä maailmanlaajuisesti. Haastattelussa hän kuitenkin kertoo, ettei näin ole aina ollut, vaan homofobisessa yhteisössä hän joutui pitämään todellisen seksuaalisuutensa salassa pitkään. (Vice 2016) Suomessa homoseksuaalisuudestaan kertoi ensimmäisten joukossa Jarkko Poropudas, Yksi Suomi skeittauksen arvostetuimmista skeittareista ja Happy Hour Skateboards -skeittimerkin perustajista. Keväällä 2017, juuri tätä kappaletta kirjoittaessani, Happy Hour julkaisi yhteistyömalliston skeittilautoja ja vaatteita Tom Of Finland Foundationin kanssa. Malliston skeittilautoja jonotettiin Helsingissä, ja jyvaskyläläisessä skeittikauppa Beyondisakin kävi moni ostoksilla heti julkaisupäivänä. Poropudas kertoo suomalaisen skeittilehti Hai Jumpin haastattelussa miettineensä ja pelänneensä paljon ennen kaapista tuloaan, kuinka muut skeittaajat ja tiimiläiset suhtautuisivat häneen, jos tietäisivät hänen seksuaalisuudestaan. Haastattelusta ei käy ilmi, kohtasiko Poropudas negatiivista suhtautumista skeittipiireissä kerrottuaan seksuaalisuudestaan, mutta haastattelusta voi kuitenkin päätellä, että suhtautuminen on ollut pääosin positiivista ja häntä arvostetaan skeittaajana Suomessa edelleen todella paljon. (Hai Jump 2015, 99-111)

5 NAISTEN JA TYTTÖJEN SKEITTAUSMAHDOLLISUUDET

Skeittaus on edelleen hyvin miesvaltainen laji, ja johdannossa avaamieni kokemusten pohjalta erityisesti suhtautuminen naisten skeittaukseen ja naisten skeittausmahdollisuuksiin Jyväskylässä kiinnostivat minua. Aihe herätti haastatelussa paljon keskustelua, paikoin jo ennen kuin itse ehdin ottaa sen puheeksi. Haastatellessani ja aineistoa läpikäydessäni huomasin, kuinka monimuotoisen asian äärellä olenkaan. Niinpä tämän kappaleen ja siinä käsiteltävien näkökulmien rajaaminen tuntui haastavalta. Aiheessa riittäisi tutkittavaa kokonaiseen opinnäytetyöhön, ja enemmänkin. Esimerkiksi sekaryhmäopetus koulun liikuntatunneilla on tällä hetkellä kuuma keskustelun aihe, ja huomasin sen olevan myös

yksi kevään 2017 kuntavaalien vaaliteemoista. Näen itse sukupuolten välisen yhteisen toiminnan ja kuilun kaventamisen tärkeänä, mutta toisaalta sukupuolisen-sitiiviselle toiminnalle on olemassa omat perustellut tarpeensa. Vaikka mieleni tekisi syventyä sukupuolirooleihin ja sukupuolisensitiivisyyteen enemmänkin, on minun rajattava, miten sitä tässä kappaleessa käsittelen ja palattava syvempään tutkimukseen myöhemmin. Päätinkin tässä tutkimuksessa keskittyä kartoittamaan sitä, millaiset harrastusmahdollisuudet Jyväskylässä on tytöille skeittauksen parissa, ja nähdäänkö tyttöjen omalle toiminnalle ja esimerkiksi hallivuorolle tarvetta. Pääpaino on siis tarpeen kartoittamisessa, mutta pyrin hieman avaamaan Jyväskylän skeittiyhteisön mielipiteitä aiheen tiimoilta, ja sitä, mihin ne yhteisössä pohjautuvat.

5.1 Suhtautuminen tyttöskeittaajiin

Skeittauskulttuuriin ei ole perinteisesti kuulunut harrastajien lokeroiminen oikeastaan millään tavalla - ei iän, taitotason tai sukupuolen perusteella. Moni skeittaaja näkee tämän yhtenä kulttuurin tärkeistä arvoista ja vahvuuksista. Tämä on yksi syy siihen, miksi tyttöjen omaan toimintaan suhtaudutaan välillä kriittisesti. Sen sijaan suhtautuminen tyttöskeittaajiin ja tyttöjen skeittaukseen on haastattelemieni miesten keskuudessa erittäin positiivista. Kaikkien mielipide oli se, että tytöt ovat tervetulleita skeittaamaan ja olisi jopa toivottavaa, että heitä näkyisi skeittaamassa enemmän. *H1* arveli ainoaksi häilyvästi negatiiviseksi puoleksi tyttöjen tuomat onnistumisen paineet parkilla skeittaaville pojille. Varsinkin nuorille on luonteva osa kehitystä, että toisen sukupuolen silmissä halutaan näyttää mahdollisimman hyvältä ja osaavalta. Tunne on varmasti sama sukupuolesta riippumatta.

Pohdimme haastateltavien kanssa myös sitä, miksi skeittauksen aloittaminen voi olla tytöille poikia vaikeampaa. Koska skeittaus on hyvin yhteisöllistä toimintaa ja oma kaveriporukka on monelle skeittaajalle tärkeä, vaikuttaisi siltä, että yksi kynnystä nostava syy onkin toisten tyttöjen löytämisen hankaluus. Osalle tytöistä poikien kanssa toimiminen on helpompaa ja luontaisempaa kuin toisille, mutta monelle, erityisesti nuorelle murrosikäiselle tytölle, on helpompi harrastaa ainakin

alkuun muiden tyttöjen kanssa. Siihen, kenelle on luontaisempaa toimia tyttöporukassa, vaikuttaa varmasti monet tekijät aina omasta kasvuympäristöstä ja kaveriporukasta sukupuoli-identiteetin kehittymiseen. *H2* kertoi tunteneensa skeittauksesta kiinnostuneen tytön, jonka harrastus oli hiipunut juuri kavereiden puutteen vuoksi. Yksi syy voi olla myös se, että pojat ovat yleensä aloittaneet harrastuksen tyttöjä aiemmin ja ovat näin paljon taitavampia skeittaajia. Parempien sekaan on aloittelijana hankalaa mennä, ja saman tasoiset pojat ovat usein tyttöjä paljon nuorempia. *H3* arvelee, että tähän liittyy vahvasti myös yhteisölliset onnistumisen kokemukset. Kun skeittaajat ovat suunnilleen samantasoisia, on onnistumisia ja uusia temppuja helpompi fiilistellä porukassa. Skeittikavereiden löytämiseen voi vaikuttaa se, että Jyväskylässä on vielä niin vähän skeittaavia tyttöjä, ettei tyttöskeittarit ole juurikaan näkyvillä katukuvassa tai esimerkiksi sosiaalisessa mediassa. Ehkä tyttöjen ja aloittelevienkin tyttöjen laajempi näkyvyys auttaisi siinä, että tytöt löytäisivät toisensa skeittauksen parissa ja skeittausta olisi helpompi uskaltautua kokeilemaan.

”Jos oot ihan tavallinen Jyväskylässä asuva tyttö, sä et tuu ikinä lähtemään laudan päälle, ellei sulle anneta semmosta tilaisuutta ja potkasta vähän, et kyllä tätäkin voi tehdä. Itä käyn lukiojaksoo, mä tunnen yhen skeittaavan tytön ja se käy skeittaamassa silloin kun hallilla ei oo ketään muita. Koska siellä on ne paremmat pojat. Skeittaus Jyväskylässä tarttis tyttöjä ihan v*tusti.” *H2*

5.2 Tyttöjen hallivuorot

Tarvetta tyttöjen omalle hallivuorolle on pohdittu Jyväskylässä aika ajoin, ja keskustelimme myös siitä haastatteluissa. Esimerkiksi Helsingissä Kontulan hallilla on Tyttörullalautailijat ry:n vetämä tyttöjen hallivuoro. Helsingissä tyttöjen vuoro on todella suosittu, ja vuorolla käyvä harrastajamäärä on kasvanut viime vuosina valtavasti. (Skeittauksesta, 2016). Keskusteluissa tyttöjen hallivuorosta nousi esille jo yllä mainitsemani kysymys siitä, onko sukupuolisensitiiviselle hallivuorolle perusteita, vai kasvattaako se sukupuolten välistä kuilua sotien näin skeittiyhteisön yhdenvertaisuuden arvopohjaa vastaan. Tyttöjä on myös Jyväskylässä vielä sen verran vähän, ettei ruuhkaiselta hallilta ole tällä hetkellä perusteltua

erottaa vuoroa niin pienelle porukalle kerrallaan. Kysymys siitä, onko tyttöjä ja poikia hyvä erotella toisistaan, on vaikea. Toisaalta Helsingissä on saatu erittäin hyviä tuloksia tyttöjen omalta hallivuorolta, se on laskenut selvästi tyttöjen kynnystä skeittauksen aloittamiseen. Toisaalta taas oma hallivuoro voi entisestään nostaa kynnystä skeitata poikien kanssa esimerkiksi parkeilla kesällä. Oma johdopäätökseni on, että alkuun hallivuoro voisi olla hyvä toisten tyttöjen löytämiseen sekä kokemuksen ja itsevarmuuden kartuttamiseen, mutta on erityisen tärkeää, että skeittaamaan uskalletaan mahdollisimman pian myös yleisille hallivuoroille ja parkeille. Jyväskylässä kompromissiratkaisuksi vaikuttaisi muotoutuvan aloittelijavuoro, jonne voi tulla skeittaamaan kuka tahansa sukupuolesta tai iästä riippumatta. Näin ei synny paineita omasta tasosta, tilaa annetaan enemmän ja alusta asti totutaan skeittaamaan sekä tyttöjen että poikien kanssa.

5.3 Tyttöjen aktiivisuus

Skeittikulttuuriin kuuluu tärkeänä arvona myös oma aktiivisuus. Koko kulttuuri on syntynyt palavasta intohimosta lajiin, ja skeittausmahdollisuuksien eteen on tehty valtavasti töitä viime vuosikymmenten aikana. Ymmärrän nyt, että tämä koskee omalta osaltaan myös tyttöjä. Tyttöjen tulisi itse ottaa enemmän vastuuta omien skeittausmahdollisuuksiensa kehittämistä silloin kun niiden kehittämiseen nähdään tarvetta. Tyttörullalautailijat ry on mielestäni tähän liittyen hyvä esimerkki. Yhdistys on esimerkiksi saanut naisille oman sarjan skeittauksen SM-kisoihin, se ylläpitää tyttöjen vuoroa Helsingin Kontulan skeittihallilla ja järjestää aloittelijasesareita niin kesäisin kuin talvisinkin. Vaikka lajin harrastajien lokeroimista sukupuolen mukaan myös vastustetaan skeittipiireissä, näen yhdistyksen toiminnan kuitenkin kiistatta merkittävänä tekijänä siinä, että tytöt ovat löytäneet skeittauksen viime vuosina ja skeittaavien tyttöjen määrä on kasvanut huomattavasti erityisesti pääkaupunkiseudulla. Pääkaupunkiseudun skeittaavia tyttöjä on alkanut näkyä myös sosiaalisessa mediassa, ja uskon kuvien sekä videoiden lisäävän kiinnostusta ja uskallusta lajin kokeiluun myös muualla Suomessa. Muiden tyttöjen näkeminen lisää rohkeutta; ”Jos hän pystyy ja uskaltaa, minäkin pystyn ja uskallan”.

”Naisilla omalla tavallaan, nyt en oo syrjiä, mut mimmien pitäis vähän niiku mimmiporukalla ite tehä niitä omii juttuja. Pitäis vähän niiku silleen organisoitua. Aina skeittaukseen, varsinki Suomiskeittaukseen liittyy semmonen juttu, että ite pitää lähtee tekemään. Tyttöillekki se on semmonen, että alkakaa niiku tekemään sitä meininkiä, te saatte kyllä aikaan. Ja joltain saa aina apua.” H1

5.4 Jyväskylän skeittaavat tytöt

Työttöskeittaajia, yhtä aktiivista ja pidempään harrastanutta lukuun ottamatta, oli yllättävän haastava löytää ja saada haastateltavaksi. Moni tyttö ei mieltänyt itseään tarpeeksi ”skeittariksi”, että olisi kokenut pystyvänsä osallistumaan haastatteluun. Haastattelua pyytäessäni pyrin painottamaan vahvasti sitä, että haluan hyvin monenlaisia näkökulmia eikä tarkoitukseni ole haastatella pelkästään aktiivisia skeittaajia, vaan jo pelkkä kiinnostus skeittausta kohtaan riittää. Pidän tätä kuitenkin yhtenä mielenkiintoisena tutkimustuloksena. Miksi tyttöjen on vaikeampi mieltää itseään skeittaajaksi? H1 arvelee, että tytöt suhtautuvat skeittaukseen harvemmin yhtä intohimoisesti kuin pojat. Ehkä syy onkin osittain siinä, että myös aidon skeittaajan malli tulee pidempään harrastaneilta pojilta. Tässä voi piillä myös syy siihen, miksi kynnys skeittauksen aloittamiseen kasvaa tyttöjen keskuudessa. Tytöt eivät välttämättä koe tarvetta suhtautua skeittaamiseen aivan niin suurella intohimolla kuin pojat, ja tyttöillä voi olla useammin myös muita harrastuksia ja kavereita skeittauksen lisäksi. Kulttuuri on kuitenkin tytöille niin tuttu, että sen sisäinen intohimoinen suhtautuminen omaan lajiin on tiedossa. Koska oma suhtautuminen lajiin ei ole välttämättä aivan niin syvää, on tyttöjen vaikeaa mieltää itseään kulttuuriin ja yhteisöön kuuluviksi.

Skeittaus kuitenkin kiinnostaa monia tyttöjä aidosti, ja sitä treenataan tosissaan myös tyttöjen keskuudessa. Vaikka haastateltavien löytäminen olikin haastavaa, sain kommentit tyttöjen harrastusmahdollisuuksista Jyväskylässä muutamalta tytöltä. H7 mukaan Jyväskylässä on yleisesti skeittaukseen melko hyvät harrastusmahdollisuudet, sillä parkkeja löytyy useita eri puolilta kaupunkia. Toisiin tyttöihin törmää kuitenkin hyvin harvoin erityisesti kesäisin parkeilla, muutammat harrastajat olivat tutustuneet toisiinsa Salmirannan skeittihallilla. Hallilla tytöt käyvät usein

silloin, kun siellä on hiljaisempaa ja näin enemmän tilaa treenata. Tyttöjen omalle vuorolle ei kuitenkaan nähty välttämätöntä tarvetta, vaan aloittelijavuoroa pidettiin hyvänä vaihtoehtona. Yhteisiä sessareita sen sijaan kaivattiin esimerkiksi parkeille kesäisin. Tällä hetkellä osalla Jyväskylässä skeittausta harrastavista tytöistä on oma WhatsApp –ryhmä, jonka kautta voi kysyä seuraa hallille tai parkille. Ryhmä on mielestäni hyvä alku sille, että skeittaavat tytöt löytäisivät toisensa Jyväskylässä, mutta ellet tunne henkilökohtaisesti ryhmäläisiä ja olet uusi lajista kiinnostunut, on ryhmään vaikea löytää. Pohdin, tarvittaisiinko Jyväskylään aktiivisempaa tyttöjen toimintaa esimerkiksi Tyttörullalautailijat ry:n tyyppisen yhdistyksen muodossa, joka voisi nostaa tyttöskeittaajia esille sosiaalisessa mediassa ja järjestää yhteisiä avoimia sessareita. Mikäli yhdistys on liian raskas pyörittää, olisiko nyt aika järjestää uusi tapahtuma erityisesti skeittaaville ja siitä kiinnostuneille tytöille?

6 LIIKUNNALLISUUS

6.1 Skeittaus liikuntamuotona

Vaikka skeittausta ei perinteisesti liikunnaksi mielletäkään, se on fyysisesti todella vaativa laji. Skeittauksen ja muiden vaihtoehtoliikunnaksi nimettyjen lajien liikunnallisuutta sekä liikunnan monimuotoistuvia tapoja ja tiloja on Suomessa tutkinut paljon Päivi Harinen teoksissaan *Asfalttiprinssi* ja *Liikutukseen asti* sekä artikkelissa *Skeittaripoika se laudallansa...-Liikunnan muuttuvat merkitykset*. Vaihtoehtoiset liikuntalajit poikkeavat perinteisistä lajeista siinä, että ne eivät ole määriteltävissä mihinkään infrastuktuuriin tai ympäristöön. Skeittauksen ympäristö on erityisen laaja, sillä skeitata voi monia kaupungissa ja sen ympäristössä olevia rakenteita aina portaista uima-altaisiin, kunhan alusta on mahdollisimman tasainen ja kova. (Harinen 2010, 101-102). Vaihtoehtoliikuntakulttuurit poikkeavat perinteisistä kulttuureista myös siinä, että toiminta on harvoin ohjattua. Skeittaajat voivat itse pitää niin sanottuja sessareita eli kokoontua yhdessä skeittaamaan ja neuvoa samalla toisiaan, mutta esimerkiksi valmennusta tai valmentajia skeit-

tauksessa ei ole. Skeittareiden yhteisöllisessä toiminnassa ja skeittimerkkien tiimeissä voidaan nähdä jonkin verran samoja piirteitä kuin esimerkiksi urheilujoukkueen toiminnassa, mutta vapaus ja sitoutumattomuus erottaa skeittauksen urheilusta. Urheilujoukkueet treenaavat yleensä säännöllisesti ja tavoitteellisesti kilpailuja varten, sen sijaan aktiivisessa ja ammattimaisessakaan skeittauksessa harvemmin ollaan yhtä sitoutuneita tiettyyn aikatauluun tai tavoitteisiin, vaan tavoitteet ovat enemmän henkilökohtaisia. Yksi syy vaihtoehtoisten liikuntamuotojen lisääntymiseen onkin se, ettei seuratoiminta aina pysty vastaamaan lasten ja nuorten toiveisiin. Monelle kilpaileminen ei ole ensisijainen harrastamisen tarkoitus, vaan harrastamisen halutaan olevan ennen kaikkea mukavaa ja yhteisöllistä toimintaa. (Harinen 2010, 203) Vaikka skeittaus ja muut vaihtoehtoliikunnan lajit ovat perinteisiä urheilulajeja vapaampia ja kulttuuriin liittyä liikunnallisuuden lisäksi paljon muutakin, on skeittaus liikuntamuotona aivan yhtä hyvä kuin perinteisemmät liikuntamuodot. Harva kuitenkaan skeittaa vain sen liikunnallisuuden vuoksi, vaan liikunta tulee ikään kuin kylkiäisenä. Tempuut vaativat onnistuakseen hyvää lihaskuntoa, liikkuvuutta ja kehon hallintaa.

6.2 Skeittauksen yleistyminen

Vuoden 2016 lasten ja nuorten vapaa-ajan tutkimuksessa on kartoitettu sitä, kuinka lapset ja nuoret tänä päivänä liikkuvat. Tutkimuksessa huomattiin, että liikunnan määrä laskee huomattavasti varhaisteini-iässä. Syyksi arvellaan mm. sitä, että ei-tavoitteellista liikuntaa kevyillä liikuntavälineillä on haastavaa toteuttaa, ja vain harva on valmis maksamaan seuratoimintaan kuuluvat kalliit kuukausimaksut. Tutkimuksessa havaittiin, että omaehtoisen liikunnan määrä on kasvanut ja tutkimuksen kyselyyn vastanneista 63% ilmoitti liikkuvansa omatoimisesti. Skeittipaikkojen todetaan olevan Suomessa hyvällä tolalla, ja omaehtoinen liikunta sekä skeittauksen tapaiset elämäntapalajit on huomioitu valtion liikuntapaikkarakentamisessa. Tutkimuksessa todetaan kuitenkin, että valtion avustukset menevät edelleen pääosin järjestömuotoiseen liikuntaan, joka ei kyselyn perusteella edistä lasten ja nuorten liikuntaa parhaalla mahdollisella tavalla. (Merikivi, Myllyniemi & Salasuo 2016, 93-100) Omaehtoisen liikunnan kasvu on varmasti yksi tekijä skeittauksen yleistymiseen nuorten keskuudessa ja kaupungeilla

onkin haasteita pysyä kasvavan harrastajamäärän perässä. Yksi syy skeittaukseen suosioon on todennäköisesti myös se, että skeittaus on verrattain edullista, sillä kustannukset tulevat lähinnä skeittilaudasta sekä talvisin hallin käytöstä. Vaikka erityisesti dekkiä ja skeittikenkiä tuleekin aktiivisen skeittaajan uusia muutamia kertoja vuodessa, ei välineisiin kulu montaa sataa euroa. Salmirannan skeittihallille kausikortti maksaa alle 18-vuotiailta 90 € ja aikuisilta 165-220€ riippuen siitä, oletko Jyväskylän Rullalautailijat ry:n jäsen. Kausikortilla saa skeitata koko talvikauden ajan. (Jyväskylän kaupunki 2017) Kustannukset ovat edulliset verrattuna moniin seuralajeihin, joissa varusteisiin menee useita satoja euroja vuodessa ja pelkästään kuukausimaksu saattaa olla lähellä 100 euroa.

7 JYVÄSKYLÄN SKEITTIPAIKAT

7.1 Kaupunkitila

Jyväskylän keskustassa harvemmin törmää skeittareihin skeittipaikkojen ulkopuolella, mutta kaupungin laitamille itse rakennetuissa DIY (do it yourself eli tee se itse) skeittispoteissa skeitataan paljon. Olen havainnut, että monissa suurissa kaupungeissa skeittausta parhailla skeittispoteilla on estetty mm. tapittamalla kaiteita ja tekemällä penkeistä ja muista skeitattavista rakenteista mahdottomia skeita. Jyväskylässä skeittausta ei ole juuri estetty rakenteellisin keinoin, mutta muutamia ”Skeittaus kielletty” -kylttejä on laitettu spoteille ja esimerkiksi parkkihalleista skeittaajat häädetään talvisin aika nopeasti. Maailmalta löytyy myös kaupunkeja, joissa skeittaus on otettu osaksi kaupunkikulttuuria ja estämisen sijaan kaupunkia suunnitellaan niin, että penkkejä, kaiteita ja muita rakennelmia voi skeitata ja ne kestävät sen. Jyväskylästä löytyy yksi hyvin ainutlaatuinen skeittipaikka, Sepän aukio aivan keskustan tuntumasta. Aukiota ei ole erikseen rakennettu skeittausta varten, mutta skeittaajat ovat ottaneet aukion omakseen. Samanlaisia skeitattavia, mutta alun perin muuhun tarkoitukseen rakennettuja aukioita eli ”plazoja” ei Suomessa tai muualla Euroopassa juuri ole, kertoo jyväskyläläisen skeittikauppa Beyondin omistaja Juho Haapala Radio Kompassin haastattelussa. (Radiokompassi 2017) Sepän aukio on tärkeä erityisesti Jyväskylän ka-

tuskeittäajille, mutta enemmän kaariskeittaukseen suuntautuneille ei keskustassa juuri ole ”luonnon” skeittipaikkoja. Aukiota ei ole siis alun perin suunniteltu skeittattavaksi ja *H5* mukaan siellä skeittausta yritettiin aluksi estää ”Skeittus kielletty” -kyltein, mutta nykyään se luetaan Jyväskylän kaupungin sivuillakin jo skeittipuistoksi. Sivuilla kerrotaan, että aukiota on muokattu paremmin skeittaukseen soveltuvaksi yhdessä skeittiharrastajien kanssa vuonna 2008. Muun muassa puiston pinnoitteita on vaihdettu paremmin skeittaukseen soveltuviksi. (Jyväskylän kaupunki 2017)

7.2 Skeittipuistot ja skeittipaikat

Sepän aukion lisäksi Jyväskylästä löytyy kolme skeittipuistoa - Yrttisuo, Mannila sekä Lohikoski. Puistot on rakennettu vuosina 2003-2005 pääosin Jyväskylän kaupungin toimesta. Lohikoskella skeittirakenteet ovat Lions Clubin Jyväskylän kaupungille lahjoittamia. Lisäksi Jyväskylästä löytyy Killerin miniramppi (rakennettu 2007), Myllyjärven skeittipaikka sekä Jyskässä ja Keljossa sijaitsevat poolit ja Nordic Business Forumin Jyväskylälle lahjoittama miniramppi Alban rannassa. Jyskän ja Keljon pooleja sekä Alban miniä lukuun ottamatta kaupungin sivuilta löytyvien tietojen perusteella suurin osa skeittipaikoista on yli 10 vuotta vanhoja. (Jyväskylän kaupunki 2017) Sivuilta ei käy ilmi, onko paikkoja kunnostettu vuosien varrella ja kuinka usein, mutta haastatteluissa arveltiin, että esimerkiksi Killerin minirampin vanerit on vaihdettu harrastajien toimesta omakustanteisesti alkuperäisten kaupungin kustantamien rakenteiden mentyä huonoon kuntoon. Parkkeja ja puistoja Jyväskylässä ei luonnehdita harrastajien keskuudessa erityisen hyväksi, ja vaikuttaa siltä, että lähes kaikki kaipaisivat jonkin asteista kunnostusta ja kehittämistä. Harrastajien suurin tavoite tällä hetkellä vaikuttaisi kuitenkin olevan täysibetoninen parkki keskustan tuntumassa. Parkki jonne mahtuisi kerralla suurempikin määrä skeittajia (sekä mahdollisesti myös muita harrastajia) ja joka palvelisi sekä katu- että kaariskeittäajia. *H4* esittää betoniparkin sijainniksi haastattelussa Alban rantaa, jossa sijaitsee tällä hetkellä suuri nurmikkoalue ja lahjoitettu miniramppi. Alue on lähellä keskustaa ja jo valmiiksi nuorten suosiossa, mutta sen ympäristössä ei ole asutusta, jota mahdollinen skeittauksesta syntyvä melu voisi häiritä. Myös kaupunkilaisten palaute minirampilla skeittaaville

harrastajille on ollut hyvää. Skeittausta on pysähdetty katselemaan ja ihastelemaan kävelylenkin lomassa vanhempienkin kaupunkilaisten toimesta. Monissa muissa kaupungeissa betoniparkit on sijoitettu kaupunkiprofiililtaan samankaltaisille paikoille, ja skeittiparkki on tärkeä osa kaupunkikulttuuria myös muille kuin skeittaajille.

7.3 Salmirannan skeittihalli

Salmirannan skeittihalli avattiin Jyväskylään vuonna 2004. Sen jälkeen se on ollut aktiivisessa käytössä talvikausina. Tilat hallille on saatu Jyväskylän kaupungilta, mutta hallin sisärakentamisesta, kunnostamisesta ja hallitoiminnan ylläpidosta vastaa Jyväskylän Rullalautailijat ry. Halli on Jyväskylän skeittaajille äärimmäisen tärkeä, sillä Suomen talvi on pitkä ja skeittaus on monelle niin tärkeä osa elämää, että usean kuukauden tauko skeittaamiseen ei kerta kaikkiaan tule kysymykseen. Halli on kuitenkin käynyt alati kasvavalle harrastajamäärälle pieneksi. Yleisillä vuoroilla on usein ruuhkaa, ja tämä vaikuttaa harrastajiin monella tavalla. Esimerkiksi aloittelijoiden kynnys tulla hallille kasvaa, kun tilaa harjoitella on vaikea löytää ja muita skeittaajia vilahtaa ohi välillä todella läheltä. Ruuhkaisuus lisää myös turvallisuusriskejä. Vauhti on paikoin kova ja linjat risteävät keskenään, joten niin sanotun pelisilmän täytyykin olla todella harjaantunut, ettei vahinkoja pääse sattumaan. Vuoroja ei voida myöskään jakaa pienemmille harrastajaryhmille kuten tytöille erikseen sillä niiden kävijämäärä on suhteessa harrastajien kokonaismäärään pieni, puhumattakaan hallin avaamisesta muiden harrastajaryhmien kuten skuttaajien käyttöön. Skeittaajia on välillä kritisoitu siitä, että hallia saavat käyttää vain skeittaajat, mutta hallin käyttöasteen huomioiden tämä on varsin ymmärrettävää. Hallin ylläpitäminen vaatii myös paljon vapaaehtoisten aikaa. Hallivuorot täytyy valvoa ja hallia pitää siivota usein, jotta se pysyy turvallisena. Halliin käytetään siis niin paljon aikaa ja vaivaa, että kynnys antaa halli muiden käyttöön on varmasti iso. Monissa muissa kaupungeissa, kuten Helsingissä, Turussa ja Kuopiossa, hallin ylläpidosta ja valvonnasta vastaa kaupunki. Tällöin asetelma on hyvin erilainen. Vaikuttaisikin siltä, että sekä skeittauksen että muiden lajien harrastusmahdollisuuksien lisäämiseksi Jyväskylä kaipaa kipeästi suurempaa hallia ja kaupungin entistä suurempaa vastuunottoa myös niin kutsuttujen vaihtoehtoisten liikuntamuotojen kuten skeittauksen tukemiseksi.

7.4 Kaupungin ja skeittiyhteisön yhteistyö

Jyväskylän kaupungin ja skeittiyhteisön yhteistyö painottuu tällä hetkellä lähinnä liikuntatoimen ja Jyväskylän rullalautailijat ry:n välille Salmirannan skeittihalliin liittyvissä asioissa. Tarvikkeet hallin kunnostamiseen sekä pientarvikkeet kuten liput tulevat Jyväskylän kaupungilta, mutta käytännön asiat kuten kunnossapito, korjaaminen, siivoaminen ja hallin valvonta kuuluvat Jyväskylän rullalautailijat ry:lle. Keskustelimme haastatteluissa siitä, tulisiko yhteistyötä olla enemmän ja millaisia toiveita skeittaajilla olisi Jyväskylän kaupungille.

Toiveita Jyväskylän skeittipaikkojen kehittämiseksi oli paljonkin. Erityisesti kokonaan betoninen ja monipuolisesti skeitattava parkki keskustan tuntumaan oli jokaisen haastateltavan toiveissa. Tällä hetkellä Jyväskylän skeittipaikat on sijoitettu niin, että katu-skeittaukseen sopivat parkit ja kaariskeittausta varten rakennetut poolit ovat eri puolilla kaupunkia. Monipuolisia betoniparkkeja on alkanut ilmestyä ympäri Suomea, ja tällä hetkellä Tampereelle on rakenteilla Suomen ensimmäinen kokonaan betoninen sisähalli. Jyväskylä on ehkä siis hieman jäljessä skeittipaikkojen kehityksessä, mitä tulee muihin suurempiin kaupunkeihin Suomessa. Keskustelua herätti myös skeittiparkkien sijainnit, jotka ovat nyt kaukana keskustasta. *H5* arvelee tämän perustuvan kaupungin viherrakentamissuunnitelmaan, jonka mukaan jokaisella asuinalueella tulisi olla sekä leikkikenttä että skeittipaikka. Suunnitelmaa pidettiin hyvänä ja järkevänä, mutta kaikki olivat yhtä mieltä siitä, että kaupungin keskustaa ja sen lähiseutua ei pitäisi kuitenkaan unohtaa. Skeittaus on tullut jäädäkseen osaksi kaupunkikulttuuria, ja skeittaajien lakaisua pois kaupungin keskustasta harmiteltiin monelta taholta. Skeittaajat näkivät kuitenkin, että Jyväskylässä skeittaukseen suhtaudutaan myös kaupungin toimijoiden osalta varsin positiivisesti, ja sen tärkeys harrastajille ymmärretään. Päätöksentekoon esimerkiksi parkkien rakentamiseksi ja niiden kunnostamiseksi nähtiin vaikuttavan jonkin verran myös päättävien tahojen persoonat ja se kuinka tärkeäksi he henkilökohtaisesti skeittausmahdollisuuksien edistämisen kaupungissa kokevat. Samanlainen huomio oli tehty myös Tampereella. Pirkanmaan

Kaarikoirien puheenjohtaja Teemu Grönlund kertoo Skeittauksesta -puheohjelman haastattelussa kaupungin päättäjien henkilökohtaisen suhtautumisen ja iän vaikuttaneen siihen, että Tampereen kaupungilta on viime vuosina saatu hyvin tukea muun muassa Iso-Vilusen betoniparkin ja betonisen sisähallin rakentamiseen. (Skeittauksesta 2017)

Jyväskylän skeittiyhteisön ja Jyväskylän rullalautailijat ry:n aktiivisuus on havaintojeni mukaan ollut pitkään hyvin henkilöitynyttä muutaman aktiivisen jäsenen toimintaan, jotka ovat tehneet paljon töitä ja vetäneet ja inspiroineet mukaan myös muuta skeittiyhteisöä. Heidän jäätyä pois aktiivisesta yhdistystoiminnasta, on yhdistys keskittynyt lähes kokonaan hallin kunnossapitoon ja pyörittämiseen talvikausina. Vaikuttaa siltä, että yhdistyksessä eletään sukupolvenvaihdoksen aikoja ja toiminta sekä vastuualueet ovat vielä sen jäsenille epäselviä. Tämä on osaltaan vaikuttanut siihen, ettei yhdistys ole ollut aktiivisesti viime vuosina kehittämässä Jyväskylän skeittipaikkoja. Kuten yhdistystoiminnassa yleensä, sukupolven ja jäsenistön vaihdokset ottavat oman aikansa ja ovat joskus hyvinkin hitaita prosesseja. Näin erityisesti ruohonjuuritason yhdistyksissä, joiden toimintaa pyritetään vapaaehtoisvoimin töiden ja opintojen ohella. Tämänhetkinen tilanne on kuitenkin jäsenistöllä tiedossa, ja intoa yhdessä tekemiseen, yhteistyöhön ja skeittausmahdollisuuksien edistämiseen löytyi kuitenkin melkein kaikilta haastateltavilta. Erityisesti nuoremmilla haastateltavilla oli paljon ideoita ja halua olla kehittämässä Jyväskylän skeittipaikkoja, ja minua jäikin mietityttämään, uskalletaanko nuorille antaa tarpeeksi vastuuta ja mahdollisuuksia päästä vaikuttamaan ja tekemään käytännössä? Jyväskylässä on paljon edellytyksiä skeittausmahdollisuuksien lisäämiselle ja parantamiselle, ja skeittaajat itse kokivat, että myös heidän itse tulisi aktivoitua ja järjestäytyä paremmin asioiden edistämiseksi. Tukea kaupungilta kaivattiin kuitenkin esimerkiksi hallitoimintaan ja paikkojen kunnossapidon vastuun jakamiseen.

8 NUORISOTYÖLLISET NÄKÖKULMAT

Tässä kappaleessa olen selvittänyt sitä, millaiseksi ympäristöksi skeittiyhteisö nähdään nuorille Jyväskylässä ja kuinka merkittävä osa skeittaus on etenkin nuorten harrastajien elämää. Lisäksi pohdin, millainen nuorten aktiivisuuden kulttuuri Jyväskylän skeittiyhteisössä on ja kuinka nuorisotyöhön skeittiyhteisössä suhtaudutaan. Vuonna 2017 voimaan tulleessa uudistetussa nuorisolain luvussa kaksi asetetaan tavoitteeksi lisätä nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Luvun kaksi kohdassa kaksi asetetaan tavoitteeksi tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista. (Nuorisolaki 2016, 2 §) Kuinka skeittaus ja skeittiyhteisössä aktiivisesti toimiminen voi tukea nuorten kasvua ja laissakin määriteltyjen tavoitteiden täyttymistä nuorten elämässä?

8.1 Skeittausyhteisö kasvu ympäristönä

Skeittauskulttuuri ja sen ympärille rakentuva yhteisö on hyvin laaja. Skeittiyhteisössä harrastuksia ja ikäryhmiä ei lokeroida samalla tavalla kuin esimerkiksi perinteisessä seuratoiminnassa, vaan niin kesäisin parkeilla kuin talvisin hallilla harrastajia löytyy aina 5-vuotiaista 50-vuotiaisiin. Monelle skeittaajalle tärkeintä skeittiyhteisössä on yhteenkuuluvuuden tunne, oman intohimon jakaminen muiden kanssa ja vapaus olla oma itsensä. Yhteisön sisällä vaikuttaisi Jyväskylässä olevan pääosin hyvä meininki, kiusaamista on vähän ja jokainen saa olla oma itsensä. Toki suureen yhteisöön mahtuu myös niitä, joiden suhtautuminen muihin harrastajiin ei ole aivan yhtä avointa ja toverillista kaikkia kohtaan. Usein taustalla vaikuttaa olevan tiukempi näkökulma siitä, millainen on aito skeittaaja ja mitä aito skeittikulttuuri pitää sisällään. Haastateltavat itse käyttivät heistä nimitystä ”aitopäät”, mutta skeittikulttuuri on muuttunut mm. harrastajamäärän kasvun myötä avoimempaan suuntaan, ja nykyään on entistä vaikeampaa määritellä ”aito” skeittaaja.

Skeittaus on monelle nuorelle suuri osa arkea, ja onkin väistämätöntä, että yhteisöllä on vaikutusta nuoren kasvuun. Skeittiaktiivien näkökulmia skeittauksen kasvatuksellisiin piirteisiin on tutkinut gradussaan Pekka Harjula vuonna 2013. Harjulan mukaan skeittiaktiivit näkevät varsinaisen kasvatuksen tapahtuvan kotona, eivätkä vanhemmat aktiivit halua itse mieltää itseään kasvattajiksi. He näkevät kuitenkin, että omalla toiminnalla on vaikutusta nuoriin ja huonoa esimerkkiä ei haluta antaa. Kasvatukselliset piirteet näkyvät skeittiyhteisössä lähinnä skeittauksen ja ympärille rakentuvan toiminnan kautta, esimerkiksi toimintatavoissa, käyttäytymisessä ja siisteydessä parkeilla. Siihen, keneltä toimintatapoja omaksutaan, vaikuttavat laajasti monet asiat. Skeittarit katsovat toisia skeittaajia ylöspäin, ja ottavat mallia toisiltaan, mutta keneltä asioita omaksutaan, onkin hyvin monimuotoinen asia. Koska yhteisössä on laajasti eri-ikäisiä ja -taustaisia jäseniä, ei esimerkiksi iällä ole niin suurta vaikutusta kuin monissa muissa yhteisöissä. Sen sijaan taitotasolla, tyylillä, asenteella ja elämäntavoilla sekä skeittaajan sosiaalisilla kontakteilla ja suhtautumisella muihin skeittiyhteisön sisällä on vaikutusta siihen, kenestä halutaan ottaa mallia. (Harjula 2013, 57-60)

Tärkeimpiä piirteitä erityisesti nuorten kannalta skeittiyhteisössä vaikuttaa olevan se, että skeittaamassa tutustuu uusiin ihmisiin ja saa kavereita. Skeittaus voidaan nähdä myös nuorten aktiivisuutta tukevana toimintana. Vuosikymmenten aikana skeittauksen yleistyminen, harrastajamäärän kasvaminen ja ikäskalan laajeneminen on pitkälti skeittaajien oman aktiivisuuden ja omien harrastusmahdollisuuksien kehittämisen tulosta. Vaikka tänä päivänä skeittipaikkoja löytyykin jo melko runsaasti, on niiden ja itse tehtyjen DIY-parkkien kehittäminen jatkuvasti merkittävä osa kulttuuria. Parkkeja rakennetaan itse alueille, joilla ei ole muuta käyttöä. Skeittaajat tekevät siis paljon myös konkreettista ”kädet betoniin” työtä omien harrastusmahdollisuuksiensa lisäämiseksi. Lisäksi yhdistystoiminnalla puolestaan pyritään edistämään lajin ja harrastuspaikkojen kehittymistä sekä yhteistyötä kaupungin ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa. Nuorilla on kulttuurin sisällä monenlaisia tapoja päästä kehittämään omaa harrastustaan. Tärkeintä aktiivisuuden lisäämiseksi ja aktiiviseksi kansalaiseksi kasvamisessa on mielestäni kuitenkin onnistumisen kokemukset. Skeittiyhteisössä ne välittyvät silloin, kun on yhdessä saatu jotain aikaiseksi, esimerkiksi uusi DIY-parkki tai yhteinen

tavoite kaupungin kanssa sen skeittipaikkojen kehittämiseksi tai rakentamiseksi. Onnistumisen kokemuksissa yhdistyvät sekä henkilökohtainen onnistuminen ja oman työn jäljen näkeminen että yhteisöllinen onnistuminen, joka puolestaan lisää entisestään yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta skeittiyhteisössä. Kiistatta skeittiyhteisö ja siinä aktiivisesti mukana oleminen voidaan nähdä nuorten kasvua tukevana toimintana. Skeittaavat nuoret liikkuvat, oppivat toisiltaan, suunnittelevat toimintaa ja ottavat vastuuta omasta toiminnastaan (Liikanen & Rannikko 2013, 47).

8.2 Nuorten aktiivisuus ja osallisuus

Skeittiyhteisön monimuotoisuus on yksi merkittävin rikkaus skeittikulttuurissa. Harrastajilla on iästä ja taustasta riippumatta aina jotakin yhteistä jaettavaa ja juteltavaa. Nuoret ihailevat vanhempia skeittaajia, ja vanhemmat taas fiilistelevät nuorten kehittymistä. Skeitatessa oppii tulemaan toimeen eri-ikäisten ja -taustaisten ihmisten kanssa. Haastatteluja tehdessäni kävi kuitenkin ilmi, että nuorilla vaikuttaisi olevan enemmän intoa päästä tekemään ja kehittämään Jyväskylän skeittipaikkoja kuin heillä on siihen tällä hetkellä mahdollisuuksia ja tukea vanhemmilta skeittaajilta. Vanhempien skeittiaktiivien suhtautuminen nuorten intoon ei ole aina pelkästään tukevaa ja kannustavaa. *H1* ja *H2* kertoivat kysyneensä vanhemmilta harrastajilta neuvoja skeittispotin rakentamiseen, ja saaneensa tuen ja tsemppauksen sijaan kommentteja, joiden mukaan on parempi olla sotkematta paikkoja. Nuoriin ja heidän kykyynsä tehdä ja ottaa vastuuta ei siis aina luoteta tarpeeksi, ja tämä on havaintojeni mukaan nuorten kanssa toimiessa hyvin yleistä kulttuurista tai toimintaympäristöstä riippumatta. Myös aikaisemmin mainitsemani Jyväskylän rullalautayhdistyksen sukupolvenvaihdos tuntuu vaikuttavan Jyväskylän tämän hetkiseen tilanteeseen. Uudelleen järjestäytyminen ja uusien aktiivisten jäsenten toiminnan haltuun ottaminen on vielä kesken.

”Täällä uupuu ehkä yks sukupolvi välistä. Olis niitä noin 25–vuotiaita tyyppejä jotka otetaan vakavasti kaupungissa. Aikuisia, mutta sellaisia kenellä ei oo vielä perhettä.” *H3*

”...Ja onko itelläki tässä se ongelma, että ei luoteta tarpeeksi nuoriin. Että miks mäkin tässä vaan mietin jotain välihahmoja. Ehkä se on just siitä, että ne ei oo kuitenkaan ihan ottanu hommaa haltuun, vaikka mä oon vähän silleen tarjonnu.” H3

Skeittiyhteisössä tämä on mielestäni yksi ratkaiseva tekijä siinä, että toiminta ei ole aivan niin aktiivista kuin se voisi olla. Vanhemmat skeittiaktiivit eivät enää ehdi työn ja perheiden vuoksi olla aktiivisesti mukana yhteisössä ja skeittipaikkojen kehittämisessä, kun taas nuoremmat joko eivät pääse mukaan, heihin ei luoteta tarpeeksi tai he eivät ole vielä valmiita toimimaan yksin. Vanhemmat skeittaajat myös vaalivat jo rakentamiaan skeittipaikkoja, eivätkä ehkä sen vuoksi anna nuorten toimia keskenään. Toisaalta he eivät myöskään välttämättä jaa tarpeeksi omaa tietoaan ja taitoaan nuorille, jotta nämä voisivat ottaa enemmän itsenäisesti vastuuta yhteisössä ja skeittipaikkojen sekä tapahtumien tekemisessä. Yhteisö kaipaisikin havaintojeni mukaan lisää eräänlaista mentorointia vanhemmilta harrastajilta nuoremmille, sekä uskallusta luottaa nuoriin ja antaa heille vastuuta. H4 ja H6 kertovat, että tällä hetkellä Jyväskylän rullalautailijat ry:n toimintaan pääsee mukaan ilmoittautumalla ensin vapaaehtoiseksi hallivalvojaksi. Jos työn suorittaa hyvin ja vastuuntuntoisesti, voi toimintaan päästä mukaan enemmänkin ja saada lisää vastuuta. Tämä on mielestäni hyvä tapa kasvattaa ja sitouttaa nuoria mukaan toimintaan, mutta pohdin, voisiko väyliä olla enemmänkin. Hallin valvonta painottuu kuitenkin vain talvikauteen ja aktiivisinta aikaa skeittaukselle on hallimahdollisuudesta huolimatta kesäkaudet.

Jyväskylästä löytyy kuitenkin hyviä esimerkkejä siitä, kuinka nuoret ovat ottaneet langat omiin käsiinsä ja lähteet toteuttamaan omia unelmiaan ja projektejaan. Jay Town Pool Fucks on kahden jyväskyläläisen nuoren miehen perustama skeittimerkki, jonka tarkoituksena on myydä erityisesti kaariskeittaukseen sopivia skeittilautoja. Nuoret kertovat saaneensa tukea ja kannustusta yrityksen perustamiseen ja oman unelman eteenpäin viemiseen paikalliselta nuorten työelämävalmennuksia tekevältä yritykseltä Zest Markilta sekä omalta yritysohjaajalta joka toimii itsekkin yrittäjänä Jyvässeudulla. Toimintaa on tarkoitus tehdä alkuun osaisa-aikaisesti ja pienimuotoisesti kokeillen 4H-yrityksen kautta ja kasvattaa pikkuhiljaa. Suomessa kannustetaan tällä hetkellä vahvasti itsensä työllistämiseen ja yrittäjyyteen, ja nuorten yrittäjyys onkin ollut viime vuosina voimakkaassa kasvussa

(Yrittäjät 2017). Apua yrityksen perustamiseen ja pienimuotoiseen yritystoimintaan on kuitenkin vielä tänä päivänä haastavaa saada, ja esimerkiksi TE-toimiston suhtautuminen nuorten projektiin ei ole ollut suoraan kannustavaa. Tietoisuus osa-aikayrittäjyydestä vaikuttaa olevan sekä TE-palveluissa että verotoimistoissa vielä lapsen kengissä, eikä osa-aikayrittäjyyttä osata vielä nähdä niin suurena mahdollisuutena ja nuorten aktiivisuutta tukevana toimintana kuin se voisi olla. Vaikka osa-aika yrittäjyydestä ei koskaan tulisi päätoimista, voi yritystoiminnalla hankkia arvokasta ja monipuolista kokemusta työelämästä ja edistää näin omaa työllistymistään tulevaisuudessa.

”TE-toimisto vois kannustaa nuoria ja muitaki siihe, että tällasiiki mahiksia on. Et ei aina työnnettäs toimeentulo edellä, vaan et jengiä kannustettas treenaakki pienemmillä ja helpommilla tavoilla, niinku me nyt tehää. Eikä vaa suoraa peloteltas yrittäjyyden riskeillä.” H1

”Jos soitan yritysneuvontaa ni sielläkin se mentaliteetti kuulu olevan se että "ettehän te tee täl voittoo eläaksenne”.” H1

Myös Jyväskylän kupeessa sijaitseva Muuramen betoniparkki on hieno esimerkki siitä, kuinka nuorten omalla aktiivisuudella ja sopivalla aikuisten tuella on saatu aikaan merkittävä harrastuspaikka alueen skeittaajille. Aloite parkin rakentamiseen lähti nuorilta, kun Muuramen skeittiparkit alkoivat olla huonossa kunnossa. Paikallisen nuorten aktiivisuutta ja yrittäjyyttä kehittävän Innola ry:n aikuisten ja muuramelaisten nuorten voimin Muurameen rakennettiin pitkään haaveissa ollut betoniparkki. Nuoret keräsivät parkin alkurahoituksen itse työskentelemällä mm. paikallisille yrityksille, ja Innola oli apuna jatkorahoitushakemuksen tekemisessä. Projektissa mukana olleet nuoret ja Innola ry saivat vuonna 2012 oikeusministeriön demokratiapalkinnon, jonka myönsi presidentti Sauli Niinistö.

Skeittiyhteisössä mukana olevien nuorten lisäksi kaikkien nuorten aktiivisuutta tulisi havaintojeni mukaan tukea nykyistä enemmän, ja pohtia erilaisia tapoja ja rakenteita sen kehittämiseksi. Tärkeintä olisi, että tukea olisi saatavilla nuoren toimintaympäristöstä riippumatta siitä, olipa se sitten skeittiyhteisö tai vaikkapa omasta harrastuksesta kesätyö osa-aika yrittäjyyden muodossa. Erityisen mie-

lenkiintoinen huomio näiden kahden yllä esittelemäni projektin tiimoilta on mielestäni se, että molemmissa tapauksia nuoria tukeva taho on ollut yritys tai yhdistys, eikä yritys ole käsitykseni mukaan taloudellisesti hyötyneet antamastaan avusta. Tukea tarvitaankin selvästi lisää niin vanhemmilta toimintaympäristön jäseniltä kuin julkisten palveluidenkin kautta.

8.3 Skeittaus ja nuorisotyö

Minua kiinnosti kovasti tutkimusta tehdessäni, kuinka yhteisössä suhtaudutaan nuorisotyöhön ja Jyväskylän kaupungin nuorisopalveluihin ja onko yhteisön ja nuorisopalveluiden välillä yhteistyötä tällä hetkellä. G-Voima tapahtuma, jota olin mukana järjestämässä vuonna 2014, oli tarkoitettu nimenomaan kynnystä laskevaksi tapahtumaksi nuorille ja erityisesti tytöille päästä alkuun skeittauksessa. Tapahtuma jätti mieleeni ristiriitoja ja kysymyksiä paitsi sukupuolisensitiivisyyteen ja tyttöjen harrastusmahdollisuuksien tukemiseen liittyen, myös ylipäättään sen suhteen, kuinka tässä tapauksessa nuorisotyötä opiskelevien toiminnan järjestämiseen suhtaudutaan. Kysymykset jäivät vaivaamaan mieltäni koko opiskelujakseni. Haastatteluissa suhtautuminen nuorisotyöhön oli kuitenkin hyvin positiivista kaikilta haastattelemliltani skeittaajilta, ja erityisesti Jyväskylän rullalautailijat ry:n ja kaupungin nuorisopalveluiden välille kaivattiin parempaa yhteistyötä. Havaintojeni pohjalta uskon, että yhteistyön kehittäminen nuorisopalveluiden kanssa voisi olla yksi avain siihen, että etenkin aiemmassa kappaleessa käsittelemäni nuorten skeittaajien innostus ja aktiivisuus saataisiin kanavoitua koko yhteisön ja toimintakulttuurin hyväksi. Voisiko nuorisotyöntekijät olla se taho, joka tukee nuorten omia projekteja ja auttaa silloin, kun vanhemmat skeittaajat eivät ehdi olla mukana toiminnassa niin aktiivisesti?

Ymmärrän nyt, että osittain kriittinen suhtautuminen tapahtumaamme kohtaan johtui myös siitä, että emme olleet skeittiyhteisölle tuttuja, ja oma tietämyksemme skeittauksesta ei ollut tapahtumaa järjestäessä kovin laaja. Yhteistyön rakentamisella vastaavia tapahtumia voisi järjestää yhdessä skeittaajien ja vaikkapa kaupungin nuorisopalveluiden kanssa yhdessä niin, että harrastajat itse olisivat mukana tapahtuman suunnittelussa ja ideoinnissa. Näin yhdistyisi tietämys lajia ja

sen ominaispiirteitä kohtaan sekä nuorisotyöntekijöiden ammattitaito erilaisten nuorten kohtaamiseen ja tukemiseen. Näen tärkeänä myös sen, että nuoret taisivat vastaavissa tapahtumissa myös aktiivisia skeittaajia, jotta innostuessaan esimerkiksi parkille tai hallille olisi helpompi mennä jatkamaan harrastusta tapahtuman jälkeen.

H4, H5, ja H6 kanssa keskustelimme, millaista yhteistyötä skeittiyhteisö toivoisi nuorisopalveluiden kanssa. Taustatukena olemisen ja skeittipaikkojen kehittämisen lisäksi heräsi ideoita esimerkiksi yhteisistä tapahtumista, skeittivälineiden kirppiksestä ja skeittilautakeräyksestä. Skeittilautakeräyksellä harrastajat halusivat auttaa skeittauksen pariin myös niitä nuoria, joiden vanhemmilla ei ole varaa hankkia nuorelle omaa skeittilautaa. Haastateltavat olivat tavanneet Jyväskylän skeittiparkeilla nuoria, jotka olivat tulleet katsomaan skeittausta ja pyytäneet lautoja lainaan oman puuttuessa. Yhteistyön ja yhteisten tapahtumien ideoimiseksi ja järjestämiseksi harrastajat toivoivat, että yhteistyötä kehitettäisiin yhteisillä tapaamisilla ja palavereilla esimerkiksi puolivuositain.

9 JOHTOPÄÄTÖKSET

9.1 Jyväskylän skeittiyhteisön tila vuonna 2017

Jyväskylässä on vuonna 2017 aktiivinen skeittiyhteisö ja runsaasti skeittauksen harrastajia. Kuten maailmalla ja muuallakin Suomessa, myös Jyväskylässä skeittaus on tullut jäädäkseen osaksi kaupunkikulttuuria, ja skeittaajien määrä jatkaa tasaisen varmasti kasvuaan. Skeittauksen rinnalle on viime vuosina tullut myös muita vaihtoehtoliikunnallisia, erityisesti lasten ja nuorten suosiossa olevia lajeja, kuten skuuttaus. Muiden lajien tarve kaupunki- ja käyttöprofiililtaan samankaltaisille paikoille asettaa haasteita alati kasvavalle skeittiyhteisölle, koska tilaa on vähän omankin lajin harrastajille erityisesti talvisin. Tärkeimpiä huomioita tiloja ja skeittipaikkoja kartoittaessani oli ehdottomasti harrastajamäärälle jo pieneksi jäänyt Salmirannan skeittihalli sekä suuren, monipuolisesti skeitattavan betoniparkin puute Jyväskylässä. Myös muut skeittipaikat vaikuttivat kaipaavan päivittämistä

ja kehittämistä, joskin suuri betoniparkki voisi osittain korvata myös muiden skeit-
tipaikkojen puutteita.

Samankaltaisten tilojen tarve vaikutti olevan yksi syy havaitsemiini negatiivissä-
vytteisiin kommentteihin muiden lajien harrastajista. Toinen suhtautumiseen vai-
kuttava tekijä vaikuttaisi olevan skeittaajien yleinen käsitys siitä, että esimerkiksi
skuuttaus ja longboarding ovat skeittausta helpompia lajeja aloittaa. Näin ollen
niiden harrastajat eivät skeittaajien mukaan omaa yhtä pitkäjänteistä asennetta
temppujen harjoitteluun, loukkaantumisriskin hyväksymistä ja tietynlaista skeit-
tauskulttuuriin kuuluvaa kapinahenkeä. Asetelma on mielenkiintoinen, sillä ai-
heesta keskustellessa kukaan ei kuitenkaan myöntänyt pitävänsä muita lajeja
skeittausta huonompina. Esimerkiksi skuuttauksen ja longboardingin painotettiin
sen sijaan olevan omia lajejaan. Havaitsin myös, ettei ilmiö rajoitu vain Jyväsky-
lään tai Suomeen, vaan se on globaali. Törmäsin kansainvälisiä skeittaajia ja
skeittimediaa seurattessani esimerkiksi aiheesta tehtyihin humoristisiin sarjaku-
viin. Usein muista lajeista heitettävät herjaavat kommentit ovatkin humoristissä-
vytteisiä, ja niitä heittävät ikään kuin piiloutuvat huumorin taakse. ”En mä nyt to-
sissaan ole sitä mieltä”. Samankaltaisen huumorin taakse kätkeydytään monesti
myös esimerkiksi seksuaalivähemmistöistä puhuessa. Homo-nimitystä käyte-
tään yleisesti negatiivissävytteisesti ilman, että myönnetään oman suhtautumisen
olevan negatiivista homoja kohtaan. Ehkäpä molemmissa onkin kyse tietämättö-
myydestä. Ei tunneta henkilökohtaisesti toisen lajin harrastajia ja lajille ominaisia
haasteita. Mielenkiintoista on kuitenkin se, että jokaisen mainitsemani lajin mer-
kittävimpiä asioita niiden harrastajille ovat tismalleen samanlaiset yhteisölliset on-
nistumisen kokemukset kuin skeittauksessakin.

Sukupuolisensitiivisyys ja tyttöjen skeittausmahdollisuudet oli työssäni yksi haas-
tavimmista, mutta myös mielenkiintoisimmista tutkimuskohteista. Huomasin, että
aihe jakaa vahvasti mielipiteitä niin skeittiyhteisössä, kuin muissakin katukulttuu-
rillisissa yhteisöissä jotka ovat perinteisesti miesvaltaisia. Skeittiyhteisön arvoihin
kuuluu vahvasti yhdenvertaisuus ja se, ettei yhteisöä haluta erotella sukupuolen,
iän tai taitotason perusteella. Mielenkiintoinen kysymys onkin, toteutuuko yhden-
vertainen mahdollisuus harrastaa ja aloittaa laji ilman, että esimerkiksi tytöille tar-
jotaan mahdollisuus päästä alkuun omalla tai aloittelijavuorolla. Yhdenvertaisuus

toteutuu toki siinä, että tilanne on jokaiselle aloittelijalle sama. On kuitenkin väistämätöntä, että miesvaltaisuus vaikuttaa ja osalle tytöistä lajin aloittamisen kynnyks kasvaa suuremmaksi verrattaessa samanikäisiin poikiin. Haastatteluiden pohjalta tulien eriävistä mielipiteistä huolimatta siihen johtopäätökseen, että Jyväskylän skeittiyhteisöön kaivataan tyttöjä enemmän ja jonkinlaiselle tyttöjen omalle toiminnalle on Jyväskylässä tarvetta. En näe esimerkiksi tyttöjen omaa hallivuoroa kuitenkaan välttämättömänä, vaan tyttöjen skeittausta pitäisi saada jollakin tavalla näkyvämmäksi Jyväskylässä ja löytää kanava, jonka avulla skeittaavat ja skeittauksesta kiinnostuneet tytöt löytäisivät toisensa. Tämä varmasti laskisi kynnystä kokeilla lajia ja loisi yhteisöllisyyttä myös tyttöskeittaajien keskuuteen.

Tärkeänä havaintona pidän myös sitä, että sekä skeittiyhteisössä toimivien nuorten että muiden nuorten aktiivisuuden tukemiseen tulisi olla entistä enemmän keinoja ja tahoja. Nuoret tarvitsevat sekä tukea että luottamusta omien projektien ja unelmien toteuttamiseen. Projektiluontoinen ja vastuullinen tekeminen paitsi kasvattaa tulevaisuuden muuttuvaa ja yhä projektiluontoisempaa työelämää varten, se kehittää myös toimintaympäristöä eteenpäin ja luo mahdollisuuksia perässä tuleville seuraaville sukupolville.

9.2 Tulevaisuuden näkymiä

Jyväskylän skeittiyhteisö vaikuttaa aktiiviselta, ja innostusta oman yhteisön ja skeittipaikkojen sekä yhteistyön kehittämiseksi löytyy. Erityisesti yhteistyöllä Jyväskylän kaupungin, kaupungin nuorisopalveluiden ja muiden Jyväskylässä toimivien tahojen kanssa näen mahdollisuuksia kehittää niin skeittipaikkoja, nuorten mahdollisuuksia skeittauksen aloittamiseksi kuin nuorten omien projektien eteenpäin viemiseksi. Jotta yhteistyötä syntyisi, olisi havaintojeni mukaan tärkeää, että Jyväskylän skeittiyhteisö ja Jyväskylän Rullalautailijat ry ottaisi tämän hetkistä aktiivisemmän roolin yhteistyön luomiseksi. Tämä edellyttää varmasti yhdistyksen toiminnan selkeyttämistä ja yhteisten tavoitteiden asettamista. Yhdistys on aikanaan perustettu skeittihallin saamiseksi Jyväskylään, ja sen toiminta rakentuikin edelleen pitkälti hallin ympärille, eikä esimerkiksi verkkosivuille ole päivitetty uusia tavoitteita yhdistystoiminnalle. Moni haastateltavista nosti esille Pir-

kanmaan kaarikoirat, jotka ovat olleet aktiivisessa roolissa Tampereella Iso-Vilusen skeitti-, BMX- ja pyöräilypuiston sekä parhaillaan rakenteilla olevan Suomen ensimmäisen betoniparkin suunnittelussa ja rakentamisessa. Yhdistys on asettanut tavoitteekseen kaariskeittausmahdollisuuksien kehittämisen Tampereella ja toiminut aktiivisesti tavoitteidensa eteen varsin hyvin tuloksin. (Pirkanmaan Kaarikoirat 2017) Tällä hetkellä Tampereella on Suomen parhaat puitteet kaariskeittaukseen, ja moni skeittaaja ympäri Suomen on jopa harkinnut muuttoa Tampereelle harrastusmahdollisuuksien perässä. Samankaltaista aktiivista roolia ja yhteisiä tavoitteita tarvitaan myös Jyväskylässä, mikäli skeittipaikkoja halutaan kehittää.

Pidän erityisen tärkeänä myös sitä, että nuoret otettaisiin mukaan toimintaan entistä aktiivisempaan rooliin. Nuorissa skeittaajissa on havaintojeni mukaan useitakin aktiivisia ja fiksuja tyyppejä valmiina ottamaan vastuuta. Nuorten mahdollisuuksiin vaikuttaa ja toteuttaa erilaisia projekteja käytännössä tulisi panostaa, ja erityisesti tällä saralla näen yhteistyön kehittämisen esimerkiksi nuorisopalveluiden kanssa tärkeänä. Vanhemmat skeittaajat voisivat auttaa ja innostaa nuoria skeittaukseen liittyvissä asioissa, kun taas nuorisopalvelut voisi auttaa projektien toteuttamisessa neuvoen, tukien ja tarjoten esimerkiksi tiloja projektien tekemiseen.

10 TUTKIMUSMATKA TUTKIJUUTEEN

Halusin avata vielä lopuksi koko opinnäytetyöprosessia ja omien käsityksieni muuttumista matkan varrella perustuen sekä haastattelututkimuksen tekoon että tutkimustavat kappaleessa mainitsemaani havainnointitutkimukseen. Tämä opinnäytetyö on ensimmäinen tutkimukseni ja siten hyvin opettavainen prosessi. Pidän itseäni ratkaisukeskeisenä kehittäjänä ja toiminnan ihmisenä, niinpä näinkin laajan tutkimuksen tekeminen olikin melkoinen haaste opintojeni loppusuoralle. Pohdin ennen työn aloittamista, pitäisikö minun sittenkin tehdä toiminnallinen opinnäytetyö, jossa pääsisin ehkä paremmin hyödyntämään ominaispiirteitäni. Halusin kuitenkin haastaa itseni ja lähteä selvittämään, mitä tutkijuus alallani tarkoittaa. Opinnäytetyön tekemisen myötä en pidä enää lainkaan mahdottomana

ajatuksena sitä, että tekisin nuorisotyöhön liittyvää tutkimusta enemmänkin ja jatkaisin tutkimaani sekä pohdintaa niiden tuloksista esimerkiksi omassa blogissa.

Aihe työhön valikoitui vahvasti omien kokemusten ja kiinnostuksen kohteiden myötä. Se oli työn kannalta sekä hyvä että haasteellinen asia. Koska aihe on mielestäni kiinnostava, haastatteluiden laatiminen ja tekeminen ei tuntunut lainkaan raskaalta, vaan päässäni raksutti jatkuvasti ja innostuin aiheesta aina uudelleen ja uudelleen. Haasteita aihe toi kuitenkin rajaamisen näkökulmasta. Mielestäni olisi tehnyt tutkia montaa asiaa enemmänkin, ja sain huomata tuon tuostakin ajautuvani sivuraiteille. Tämä toi ajanhallinnallisia haasteita ja omien resurssien hukkaamista opinnäytetyön kannalta epäolennaisiin asioihin. Olen tehnyt elämäni aikana paljon erilaisia projekteja ja huomasin, että itse asiassa tutkimuksen tekeminen ei kovin paljon poikkea käytännön projekteista, muuten kuin työskentelytavoiltaan. Myös tutkimuksen tekemisessä on tärkeää määritellä tavoite, ja pitää se mielessä matkan varrella. Samat projektin vaiheet tuntuvat nousevan esille niin tutkimuksessa kuin käytännön projekteissakin aina alkuinnostuksesta ja ideatuvasta viime hetken paniikkiin ja epätoivoon saakka. Jokainen tekemäni projekti on kuitenkin palkinnut tekijänsä, ja uskon tämänkin vielä niin tekevän.

Mielenkiintoista on ollut seurata myös omien käsityksieni muuttumista skeittauksesta ja Jyväskylän skeittiyhteisöstä. Kuuluin ennen opinnäytetyön tekoa niihin tyttöihin ja naisiin, joita skeittaus on kiehtonut jo pitkään, mutta kynnyksensä aloittamiseen on tuntunut liian suurelta. Nyt ymmärtäessäni lajia paremmin minusta tuntuu siltä, että vaikka esimerkiksi tyttöjen harrastusmahdollisuuksia pitääkin mielestäni kehittää, ovat suurimmat esteet harrastuksen kuin harrastuksen aloittamiselle usein omassa mielessä. Minun onkin opinnäytetyön tekemisen myötä paljon helpompi napata lauta kainaloon ja lähteä skeittiparkille treenaamaan kuin ennen. Haastoin itseni ja omat käsitykseni opinnäytetyön teon ohessa käymällä muutaman kerran skeittaamassa. Huomasin, että suurin kynnyks skeittipaikalle menemiseen oli se, etten välttämättä tuntenut sieltä ketään. Jos saavuttuani paikalle huomasin tuntevani edes muutaman skeittaajan, oli kynnyks huomattavasti matalampi. Jos en tuntenut ketään, vetäydyin vain tarkkailemaan tilannetta ja harjoittelemaan yksin. Tuttujen kanssa uskaltauduin mukaan enemmän ja sainkin

heti paljon kannustusta ja neuvoja temppujen opetteluun. Omaakohtaiset kokemukseni ja toiminnalliset havaintoni tukevat vahvasti muuta tutkimusaineistoa ja niistä tekemiäni johtopäätöksiä siitä, mitkä tekijät nostavat kynnystä harrastuksen aloittamiseen ja mikä skeittauksessa tekee siitä harrastuksen sijaan enemmänkin elämäntavan.

LÄHTEET

- Ruusuvuori, Johanna & Tiittula, Liisa (toim.) 2005. Haastattelu: Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. Osuuskunta vastapaino. E-kirja.
- Salasuo, Mikko & Poikolainen, Janne & Komonen, Pauli (toim.) 2012. Katukulttuuri. Nuorisoesiintymiä 2000 –luvun Suomessa. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura.
- Liikkanen, Veli & Rannikko Anni 2015, Vaihtoehtolajit nuorten liikunnallisena elämäntapana. Liikunta & Tiede 52 (1), 47–54. Mikkelin ammattikorkeakoulu
- Harinen, Päivi & Itkonen, Hannu & Rautopuro, Juhani 2006. Asfalttiprinssit – Tutkimus skeittareista. Helsinki: Liikuntatieteellinen seura ry.
- Harinen, Päivi 2010. Skeittaripoika se laudallansa... Liikunnan muuttuvat merkitykset ja maisemat. Kasvatus ja aika 4 (2) 99-108. Helsinki: Elektra
- Harinen, Päivi & Liikkanen, Veli & Rannikko, Anni & Torvinen, Pasi (toim.) 2015. Liikutukseen asti. Vaihtoehtoliikunta, nuoruus ja erottautumisen mieli. LIKES-tutkimuskeskus.
- Merikivi, Jani & Myllyniemi, Jani & Salasuo, Mikko (toim.) 2016. Media hanskassa. Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus 2016 mediasta ja liikunnasta. Opetus- ja kulttuuriministeriö, Valtion liikuntaneuvosto, Nuorisoasiain neuvottelukunta, Nuorisotutkimusverkosto
- Harjula, Pekka 2013. Skeittiaktiivien näkökulma harrastukseensa ja sen kasvatuksellisiin piirteisiin. Pro gradu –tutkielma, Jyväskylän Yliopisto.
- Suomen Rullalautaliitto ry 2017. <http://rullalauta.fi>
- Jyväskylän Rullalautailijat ry 2017. <http://www.rullalauta.fi/jyvaskyla/?page=9>
- Skeittaajan käsikirja 2008. Taskutieto. EU: Oy UNIPress Ab.
- Nuorisolaki 1285/2016. 2016. Helsinki: Finlex
- Skeittauksesta. Puheohjelma 2016-2017. Lamina. <https://soundcloud.com/laminafi>
- Järvelin, Pentti 2015. Hai Jump Magazine.
- Skateboarding Magazine 2013. The Evolution Of Skateboarding - A History From Sidewalk Surfing To Superstardom. <http://www.skateboardingmagazine.com/the-evolution-of-skateboarding-a-history-from-sidewalk-surfing-to-superstardom/>
- Olympia-skeittaus. Suomalaisen skeittilehti Hang Up:in keskustelupalsta 2016. <http://hangup.fi/forum/index.php?showtopic=7371>
- Brian Andreson being a gay professional skateboarder 2016. Vice Sports. https://sports.vice.com/en_us/video/brian-anderson-on-being-a-gay-professional-skateboarder

Yrittäjyys Suomessa 2017. Yritystilastot Suomeksi. Suomen Yrittäjät
<https://www.yrittajat.fi/suomen-yrittajat/yrittajyys-suomessa-316363>

Pirkanmaan kaarikoirat 2017. <http://www.kaarikoirat.fi>

Jyväskylän Kaupunki. Kaupunkirakenne palvelut 2017. Skeittipaikat.
<http://www.jyvaskyla.fi/puistot/skeittipaikat>

<https://www.radiokompassi.fi/uutiset/jo-kymmenen-vuotta-pyorineen-beyond-kaupan-perustamispaatos-syntyi-vartissa>